އަރަބި ބަސް ކިޔަވަމާ!

03 ވަނަ ބައި

ކަލިމަ ބެހިގެންވާ ބައިތައް

ނަމުގެ ބައެއް ޢަލާމާތްތައް

އެކަހެރި ނަމާއި ދުއި ނަމާއި ގިނަ ނަން

ފިރިހެން ނަމާއި އަންހެން ނަން

އިޝާރާތުގެ ނަންތައް

تَعَلَّمُوا الْعَرَبِيَّةَ فَإِنَّهَا مِنْ دِينِكُمْ

عمر -رضي الله عنه-

ތިޔަބޭފުޅުން އަރަބި ބަސް އުނގެނޭށެވެ!

ފަހެ، ހަމަކަށަވަރުން އެއީ ތިޔަބޭފުޅުންގެ ދީނުގެ ތެރެއިންވާ ކަމެކެވެ.

ތައްޔާރުކުރީ: ހާޝިމް މޫސާ (ތޫއްޓޮ)

مُقَدِّمَة

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ. اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى مُحَمَّدٍ خَاتَمِ الْأَنْبِيَاءِ وَالْمُرْسَلِينَ.

އެންމެ ރިވެތި ޙަމްދު ޘަނާއިން ﷲ އަށް ޙަމްދުކުރަމެވެ. އެކަލާނގެއީ ހުރިހާ ޙިކްމަތް ފުރިހަމަކޮށްދެއްވާ ރަޙްމަތްތެރި އިލާހެވެ. ބަރަކާތްތަކާއި ސަލަވާތާއި ސަލާމް ލިބިވަޑައިގަންނަވާށި މުޙައްމަދު (صلى الله عليه وسلم) އަށް ބާރުވެރިކަމާއި ސަލާމް ލިބުމަށް އެދި ދުޢާކުރަމެވެ. އިލާހު އަހުރެންގެ އަހުރެންނާއިވެސް ދީނުއަށް ގެނައުމަށް ފުރުޞަތު ލިބިގެން، އަޅުގަނޑުމެން ކުރަސްކޮށްދެއްވާށިއެވެ.

މި ފޮތަކީ ދިވެހި ބަހުގެ ފަޅުވެރި މުސްލިމު އަޅުގަނޑާއި އުޅުމުންދަން، ޒާތުގަސްތު ކުރިއަރުވަން ރަގަޅު ބަސް ދަސްކޮށްދިނުމަށް ޢާއިލީ ތަރުބިއްޔަތު ގެނެސް އަޅުގަނޑު ތަޢާރުފުކުރާ ސިލްސިލާ ފޮތްތަކުގެ ތިންވަނަ ފޮތެވެ. މި ފޮތުގެ ތަރުތީބު އެންމެ އެކަށީގެންވާ ގޮތުގައި ހިޔާލު މުޅިއްކޮށް ނުވަތަ ބޭނުންވާ ޢާއިލީވެރިއުގެ އެހީތެރިކަމާ އެކުގައެވެ. ކުރުކުރަން ބޭނުންތަކާއި ފަށް، އަޅުގަނޑު

އަރަބި ބަސް ދަސްކުރަން ފަށައިގަންނަ ބަޔަކަށްވެސް މި ފޮތުން އެހީތެރިކަމެއް ލިބިގެން ދާނެކަމަށް ގަބޫލުކުރަމެވެ.

މި ފޮތުގައި އަޅުގަނޑު ހިމަނަން ގަސްތުކުރަނީ އަރަބި ބަހުގެ ޤަވާއިދުގެ ބައެއް ފިލާވަޅުތަކެވެ. މީގެ އިތުރުން ފިލާވަޅުތަކުން ދަރިވަރަކަށް ހާސިލުވި މިންވަރު ބަލާނެ ފަރިތަކުރުންތަކެއްވެސް ހިމަނާނަމެވެ.

އަޅުގަނޑުގެ ދުޢާއަކީ، ޢިލްމު އުނގެނުމާއި އުނގަންނައިދިނުމުގައި އަޅުގަނޑުމެންގެ ހިތްނިޔަތް އިޚްލާޞްތެރިކަމާއި، ލިބި މަސައްކަތްތަކުގައި ބަރަކާތްލައްވައި މަސައްކަތްތަކުގެ ފުރިހަމަ ދަރުމަތާއި ޘަވާބު ހާސިލްވާނޭ މަގު، މާތް الله އަޅުގަނޑުމެން އެންމެންނަށް ފަހިކޮށްދެއްވުމެވެ. އަދި ދެއްކުންތެރިކަމުން ސަލާމަތްކޮށްދެއްވައި ރައްކާތެރިކޮށްދެއްވުމެވެ. މާތް الله އަހަރެންގެ ޢިލްމު އިތުރުކޮށްދެއްވާށި! އާމީން...

٤ ޝައްވާލް ١٤٣٦

20 ޖުލައި 2015

-ހާޝިމް މޫސާ-

الدَّرْسُ الْأَوَّلُ ފުރަތަމަ ފިޔަވަޅު

الْكَلِمَة (ކަލިމަ/ ލަފުޒު)

މި ފިޔަވަޅުން ހާސިލުވާންޖެހޭ މިންވަރު؛

ޢަރަބި ބަހުގައި ކަލިމަ ބެހިގެންވާ ބައިބަށް ބުނަން އެނގުން.

اسمއަކީ ކޮބައިކަން މިސާލާއެކު ބުނަން އެނގުން

فِعْلއަކީ ކޮބައިކަން މިސާލާއެކު ބުނަން އެނގުން

حَرْفއަކީ ކޮބައިކަން މިސާލާއެކު ބުނަން އެނގުން

ކުލަޖައްސަވާ!

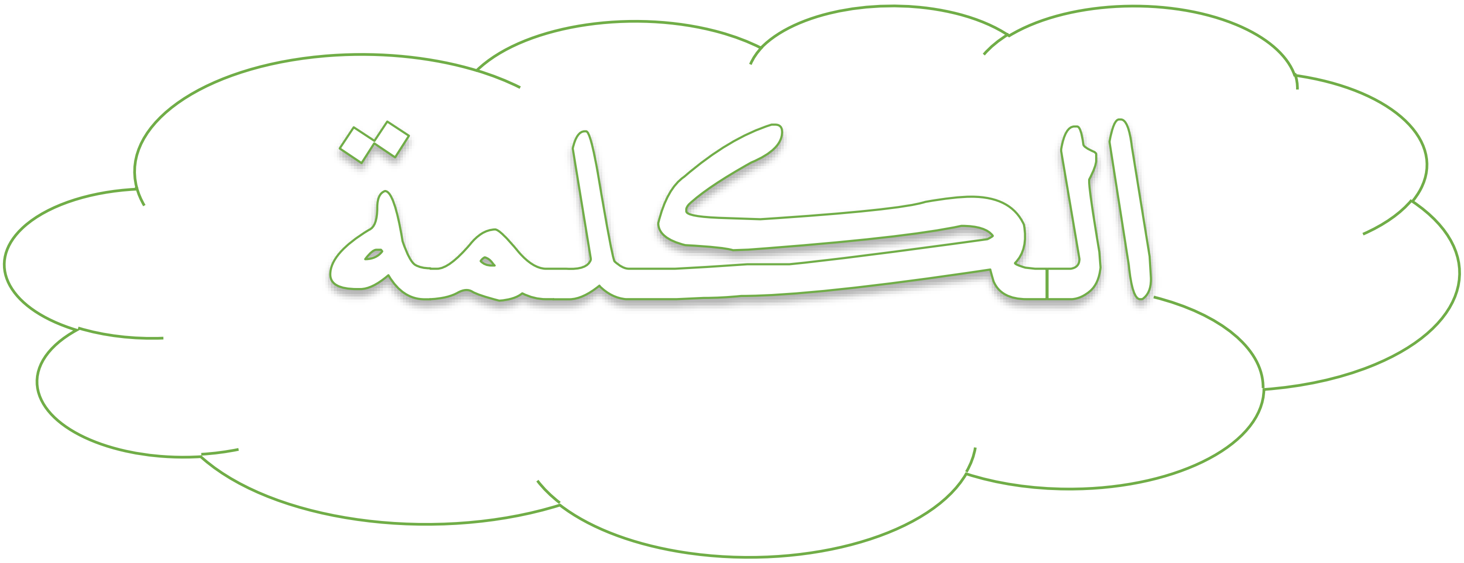

الْكَلِمَة   ކަލިމަ / ލަފުޡު

✎ ޢަރަބި ބަހުގައި ކަލިމަ ނުވަތަ ލަފުޡު ބެހިގެންވަނީ 03 ބައިކަށެވެ. އެއީ؛

- الْكَلِمَة (ކަލިމަ/ ލަފުޡު)
  - الْاِسْمُ (ނަން)
  - الْفِعْلُ (ކަން)
  - الْحَرْفُ (ހަރުފު)

ކުލަޖައްސަވާލާ!

الْاِسْمُ   الْفِعْلُ

الْحَرْف

الاسم ނަން

"هُوَ كُلُّ كَلِمَةٍ دَلَّتْ عَلَى ذَاتٍ أَو مَعْنَى وَلَيْسَ الزَّمَنُ جُزْءًا مِنْ دَلاَلَتِهَا." (ޢަރަބި ބަހުގައި اِسْمُ އަކީ އެ ކަލިމައަކުން "ذاتއެއްކަން" (ހިއްސީގޮތުން އިހުސާސްކުރެވޭ އެއްޗެއްކަން) ނުވަތަ "معنىއެއްކަން" (މާނަވީ އެއްޗެއްކަން ނުވަތަ ސިފައެއްކަން) ދަލީލުކުރާ ކޮންމެ ކަލިމައެކެވެ. އަދި އެފަދަ ކަލިމައަކުން އެއްވެސް ޒަމާނެއް ދޭހައެއްނުވާނެއެވެ.)

☞ ހިއްސީ ގޮތުން އިހުސާސްކުރެވޭ ތަކެތީގެ ގޮތުގައި އިންސާނުންނާއި ޖަނަވާރުތަކާއި ސަވާރުންނާއި ފަސްފުރާޅާއި އަދި އުދުނުވެސް (ގަސްގަހާގެހި ފަދަ) ދިރުން ނުވާ ތަކެއްޗާއި، އަދި ދިރުމެއްނެތް ތަކެއްޗާއި ތަންތަން ފަދަ ވުޖޫދުގައި ޚާއްޞަވާ ކޮންމެ އެއްޗަކާއި ތަނެއް ހިމެނެއެވެ. މީގެ އިތުރުން الله ސުބްޙާނަހޫ ވަތަޢާލާއާއި މަލާއިކަތުންނާއި ޖިންނިން އަދި ކައުނުގައި ޚާއްޞަވާ ތަކާތު އެކިއެކި ބާރުތަކެއްވެސް ހިމެނިގެންދަނީ މިބައިގެ ތެރޭގައެވެ.

މިސާލު (ތިރީގައި އެވަނީ އިންސާނުންނަށް ދަލީލުކުރާ ބައެއް މިސާލުތަކެވެ.)

"رَجُلٌ" (ފިރިހެނެއް) "اِمْرَأَةٌ" (އަންހެނެއް) "أَبٌ" (ބައްޕައެއް) "أُمٌّ" (މަންމައެއް)

"مُحَمَّدٌ" (މުޙައްމަދު) "عَائِشَةُ" (ޢާއިޝާ)

މިސާލު (ތިރީގައި އެވަނީ ހައިވާނުންނަށް ދަލީލުކުރާ ބައެއް މިސާލުތަކެވެ.)

"أَسَدٌ" (ސިންގާއެއް) "فِيلٌ" (އެތެއް) "أرْنَبٌ" (މުސަލެއް) "دَجَاجَةٌ" (ކުކުޅެއް)

"أَتَانٌ" (އަންހެން ހިމާރެއް) "أَفْعَى" (އަންހެން ހަރުފައެއް)

މިސާލު (ތިރީގައި އެވަނީ ދިރުމެއްނެތް އެއްޗެހީގެ ބައެއް މިސާލުތަކެވެ.)

"قَلَمٌ" (ގަލަމެއް/ ފަންސުރެއް) "كِتَابٌ" (ފޮތެއް) "كُرْسِيٌّ" (ގޮނޑިއެއް)

"كُرَّاسَةٌ" (ލިޔާ ފޮތެއް) "مِنْضَدَةٌ" (މޭޒެއް) "نَافِذَةٌ" (ކުޑަދޮރެއް)

މިސާލު (ތިރީގައި އެވަނީ ތަންތަނުގެ ބައެއް މިސާލުތަކެވެ.)

"بَيْتٌ" (ގެއެއް) "مَسْجِدٌ" (މިސްކިތެއް) "مُسْتَشْفَى" (ހޮސްޕިޓަލެއް)

"مَدْرَسَةٌ" (މަދަރުސާއެއް) "مَكْتَبَةٌ" (ލައިބްރަރީއެއް) "جَزِيْرَةٌ" (ރަށެއް)

☞ އިސްވެދިޔަ ހުރިހާ މިސާލުތަކަކުންވެސް ދަލީލުކުރަނީ ހިއްސީގޮތުން އިހުސާސްކުރެވޭ ތަކެއްޗަށެވެ.

☞ މާނަޔީ ނަންނަމުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ ހިއްސީގޮތުން އިހުސާސްކުރެވޭ ނަންނަމެވެ. އެހެން ނަންނަމުގެ ތެރޭގައި ސިފަތާއި މަސްދަރު (ނުވަތަ ކަމެއް ކިޔާ ނަން) އެވެ.

މިސާލު

(ތިރީގައި އެވަނީ މާނަވީ ނަންނަމުގެ ބައެއް މިސާލުތަކެވެ.)

"غَنِيٌّ" (މުއްސަނދި) "فَقِيْرٌ" (ފަޤީރު) "طَوِيْلٌ" (ދިގު) "قَصِيرٌ" (ކުރު)

"صَغِيْرٌ" (ކުޑަ) "كَبِيْرٌ" (ބޮޑު) "قَبِيْحٌ" (ހުތުރު) "جَمِيلٌ" (ރީތި)

☞ މި ސިފަތަކަކީ މީހެއް ނުވަތަ އެއްޗެއް ނުވަތަ ތަނަކަށް ދެވިދާނެ މާނަވީ ސިފަތަކެވެ. މިފަދަ އެއްބަސް ސިފައަކީ ހިއްސާވާމުން އިހުސާސްކުރެވޭ އެއްޗެއް ނޫނެވެ.

"السُّجُودُ" (ސަޖިދަކުރުން) "الضَّرْبُ" (ތެޅުން) "التَّعَلُّمُ" (އުނގެނުން) "التَّعْلِيمُ" (އުނގަންނައިދިނުން) "الدِّرَاسَةُ" (ދަސްކުރުން ދެނެގަތުން/ ދިރާސާކުރުން)

"الصِّدْقُ" (ތެދުވެރިކަން) "الْأَمَانَةُ" (އަމާނާތްތެރިކަން) "الْغِنَى" (މުއްސަނދިކަން)

☞ މިއީ މަސްދަރުތަކެވެ. (ނުވަތަ ކަމުގެ އަސްލުތަކެވެ. ނުވަތަ ކަމަކު ދެވިގެންވާ ނަމެވެ.) މިފަދަ ނަންނަމަކީ ހިއްސާވާމުން އިހުސާސްކުރެވޭނޭ ނަންނަމެއް ނޫނެވެ.

التَّدْرِيْبُ 1.1 ތަރިބަކުރުން 1.1

ތިރީގައިވާ ބާވަތު ފުރިހަމަކުރާށެވެ!

އިންސާނުންނަކަށް ދަރީފުޅުކޮންތޯ 2 މިސާލު ލިޔާށެވެ!	1 ______________________ 2 ______________________
ހައިވާނުންނަކަށް ދަރީފުޅުކޮންތޯ 2 މިސާލު ލިޔާށެވެ!	1 ______________________ 2 ______________________
ދިރުމެއްނެތް އެއްޗެހީގެ 2 މިސާލު ލިޔާށެވެ!	1 ______________________ 2 ______________________
މާނަވީ ނަމުގެ 2 މިސާލު ލިޔާށެވެ!	1 ______________________ 2 ______________________

ވ.ރަނގަޅު		ރަނގަޅު		ރަނގަޅުކުރަން ބޭނުން	

الْفِعْلُ   ކަން

"هُوَ كُلُّ كَلِمَةٍ دَلَّتْ عَلَى حُصُولِ عَمَلٍ فِي زَمَنٍ أَوْ طَلَبِ حُصُولِ عَمَلٍ فِي زَمَنٍ"

(ޢަރަބި ބަހުގައި فِعْل އަކީ އެ ކަލިމައަކުން ކޮންމެވެސް ޒަމާނެއްގައި ކަމެއް ހިނގިކަމަށް ނުވަތަ ހިނގާކަމަށް ނުވަތަ ހިނގުމަށްދާކަމަށް ނުވަތަ މުސްތަޤްބަލުގައި ކަމެއް ކުރުމަށް އެދުންކަން ދޭހަވާ ކޮންމެ ކަލިމައެކެވެ.)

މިސާލު (ތިރީގައި އެވަނީ ނިމުނުކަން އަދި ނުނިމުނުކަން ދޭހަކޮށްދޭ ބައެއް މިސާލުތަކެވެ.)

"شَرِبَ" (އޭނާ ބޯއިފިއެވެ. / އޭނާ ބުއެވެ.)

"أَكَلَ" (އޭނާ ކައިފިއެވެ. / އޭނާ ކެއެވެ.)

"اِسْتَيْقَظَ" (އޭނާ ހޭލައިފިއެވެ. / އޭނާ ހޭލިއެވެ.)

"قَالَ" (އޭނާ ބުނެފިއެވެ. / އޭނާ ބުންޏެވެ.)

"عَلَّمَ" (އޭނާ އުނގަންނައިދީފިއެވެ. / އޭނާ އުނގަންނައިދިނެވެ.)

"تَعَلَّمَ" (އޭނާ އުނގެނިއްޖެއެވެ. / އޭނާ އުނގެނުނެވެ.)

"كَتَبَ" (އޭނާ ލިޔެފިއެވެ. / އޭނާ ލިޔުނެވެ.)

މިސާލު

(ތިރީގައި އެވަނީ ވަމުންދާކަން އަދި ވާނެކަން ދޭހަކޮށްދޭ ބައެއް

މިސާލުތަކެވެ.)

"يَشْرَبُ" (އޭނާ ބޯނީއެވެ. / އޭނާ ބޯއެވެ.)

"يأْكُلُ" (އޭނާ ކަނީއެވެ. / އޭނާ ކައެވެ.)

"يَسْتَيْقِظُ" (އޭނާ ހޭލަނީއެވެ. / އޭނާ ހޭލައެވެ.)

"يَقُوْلُ" (އޭނާ ބުނަނީއެވެ. / އޭނާ ބުނެއެވެ.)

"يُعَلِّمُ" (އޭނާ އުނގަންނައިދެނީއެވެ. / އޭނާ އުނގަންނައިދެއެވެ.)

"يَتَعَلَّمُ" (އޭނާ އުނގެނެނީއެވެ. / އޭނާ އުނގެނެއެވެ.)

"يَكْتُبُ" (އޭނާ ލިޔަނީއެވެ. / އޭނާ ލިޔެއެވެ.)

☞ މުސްތަޤްބަލުގައި ކަމެއް ވެދާނެކަމަށް ނުވަތަ ވާނެކަމަށް ބުނާއިރުވެސް މި فِعْلُތައް މިގޮތަށް ބޭނުންކުރެއެވެ. އަދި فِعْلُގެ ކުރިއަށް سَ ނުވަތަ سَوْفَ ބޭނުންކުރުމުންވެސް މުސްތަޤްބަލުގެ މާނަ ދޭހަކުރެއެވެ.

މިސާލު <u>(ތިރީގައި އެވަނީ މުސްތަޤްބަލުގެ މާނަ ދޭހަކޮށްދޭ ބައެއް މިސާލުތަކެވެ.)</u>

"سَيَشْرَبُ/ سَوْفَ يَشْرَبُ" (އޭނާ ބޮނޭނެއެވެ.)

"سَيَأْكُلُ/ سَوْفَ يَأْكُلُ" (އޭނާ ކާނޭނެއެވެ.)

"سَيَسْتَيْقِظُ/ سَوْفَ يَسْتَيْقِظُ" (އޭނާ ހޭލާނޭނެއެވެ.)

"سَيَقُوْلُ/ سَوْفَ يَقُوْلُ" (އޭނާ ބުނާނޭނެއެވެ.)

"سَيُعَلِّمُ/ سَوْفَ يُعَلِّمُ" (އޭނާ އުނގެންނައިދޭނޭނެއެވެ.)

"سَيَتَعَلَّمُ/ سَوْفَ يَتَعَلَّمُ" (އޭނާ އުނގެނޭނޭނެއެވެ.)

"سَيَكْتُبُ/ سَوْفَ يَكْتُبُ" (އޭނާ ލިޔާނޭނެއެވެ.)

☜ އިސްވެދިޔަ ބައިތަކުގެ މިސާލުތަކުގައިވާ فَاعِلއަކީ (ކަންކުރި ފަރާތަކީ) ދުރުގައިވާ އެއްމެ ފިރިހެނެކެވެ. (އޭނާއެވެ.) فَاعِلއަކީ ދުރުގައިވާ އެ ފިރިހެން މީހާ ހިއްވަރައި އެހެން މީހެއްކަން އަންގައިދިނުމަށްޓަކައި فِعْلގެ ފަހަތަށް فَاعِلގެ މާނަ ދޭހަކޮށްދޭ ضَمِير (ބަދަލުނަން) ގުޅިގެންދެއެވެ. މި ބައިތަކުގެ ތަފުސީލު ފަހުން ގެނެސްދޭނަމެވެ. (إِنْ شَاءَ اللّٰهُ)

މިސާލު (ތިރީގައި އެވަނީ ކަލޭއަށްކުރުމަށް އެދޭކަން ނުވަތަ އަމުރުއަށްކުރާކަން ދޭހަކޮށްދޭ ބަޔަށް މިސާލުތަކެވެ.)

"اِشْرَبْ" (ކަލޭ ބޮއި!)

"كُلْ" (ކަލޭ ކައި!)

"اِسْتَيْقِظْ" (ކަލޭ ހޭލާ!)

"قُلْ" (ކަލޭ ބުނޭ!)

"عَلِّمْ" (ކަލޭ އުނގަންނައިދީ!)

"تَعَلَّمْ" (ކަލޭ އުނގެނޭ!)

"اُكْتُبْ" (ކަލޭ ލިޔޭ!)

☞ އިސްވެދިޔަ މިސާލުތަކުގައި އަމުރުކޮށްފައި އެވަނީ މުޚާޠަބުކުރެވޭ އެއްމެ ފިރިހެނަކަށެވެ. (ކަލޭ ނުވަތަ ތިބާއެވެ.) އަމުރުކުރެވޭ ފަރާތަކީ ކުރިމަތީހުރި އެއްމެ ފިރިހެނެއް ފިޔަވައި އެހެން މީހެއްކަން އަންގައިދިނުމަށްޓަކައި فِعْلُ ގެ ފަހަތަށް އަމުރުކުރެވޭ ފަރާތުގެ މާނަ ދޭހަކޮށްދޭ ضَمِير (ބަދަލުނަން) ގުޅުވަންޖެހެއެވެ. މި ބައިތަކުގެ ތަފުސީލުވެސް ފަހުން ގެނެސްދޭނަމެވެ. (إِنْ شَاءَ اللهُ)

ފަރިތަކުރުން 1.2 — التَّدْرِيْبُ 1.2

ތިރީގައިވާ ތާވަލު ފުރިހަމަކުރާށެވެ!

ނިމުނުކަން ދޭހަކޮށްދޭ 2 މިސާލު ލިޔާށެވެ!	1 ____________________ 2 ____________________
ވާކަން ނުވަތަ ވޭވޭރުރިކަން ދޭހަކޮށްދޭ 2 މިސާލު ލިޔާށެވެ!	1 ____________________ 2 ____________________
ވާނެކަން ދޭހަކޮށްދޭ 2 މިސާލު ލިޔާށެވެ!	1 ____________________ 2 ____________________
އަމުރެއްކަން ދޭހަކޮށްދޭ 2 މިސާލު ލިޔާށެވެ!	1 ____________________ 2 ____________________

ވ.ރަނގަޅު		ރަނގަޅު		ރަނގަޅުކުރަން ބޭނުން	

الْحَرْفُ ޙަރުފު

"كُلُّ كَلِمَةٍ لَيْسَ لَهَا مَعْنًى إِلَّا مَعَ غَيْرِهَا" (އެހެން ކަލިމައަކާއި ގުޅިގެން މެނުވީ އޭގެ މާނަ ފުރިހަމަނުވާ ކޮންމެ ކަލިމައަކަށް.)

☞ ޙަރުފުގެ ދެ މާނައެއް ވެއެވެ.

1- ކޮންމެ ބަހެއްގައިވެސް ލިޔެކިޔުމުގައި ބޭނުންކުރާ ޙަރުފުތައް (މިސާލަކަށް ދިވެހި ބަހުގައިނަމަ (ހ)އިން (ޗ)އަށް. ޢަރަބި ބަހުގައިނަމަ (أ)އިން (ي)އަށް

2- އެކަނި އޮންނައިރު އޭގެ ފުރިހަމަ މާނައެއް ދޭހަނުވާ ނަމަވެސް އެހެން ކަލިމައަކާ ގުޅުމުން ފުރިހަމަ މާނައެއް ދޭހަވާ ކަލިމަތަކެވެ.

☞ ބަހުގެ ގަވާއިދުގައި ޙަރުފު މާނަކުރާނީ ދެވަނައަށް މި ބުނެވުނު ގޮތަށެވެ.

މިސާލު ދިވެހި ބަހުން (އިން)، (އަށް)، (ގައި) މިފަދަ ކަލިމައަކުން ފުރިހަމަ މާނައެއް ދޭހެއް ނުވެއެވެ. ނަމަވެސް ގެއިން، ގެއަށް، ގޭގައި، މިހެން ބުނުމުން އޭގެ ފުރިހަމަ މާނައެއް ދޭހަވެއެވެ.

މިސާލު

فِي، مِنْ، إِلَى، عَلَى، لِ، لَنْ، لَمْ، مَا... (މި ކަލިމަތަކުން ފުރިހަމަ މާނައެއް ދޭހައެއް ނުކުރެވޭނެއެވެ. ނަމަވެސް ޖުމްލައެއްގައި މި ކަލިމަތައް ބޭނުންކުރުމުން އޭގެން ފުރިހަމަ މާނައެއް ދޭހަވާނެއެވެ.)

التَّدْرِيْبُ 1.3 ތަޖުރިބަކުރުން 1.3

މިދީފައިވާ ކަލިމަތަކުން اسمއާއި فعلއާއި حرف ވަކިކޮށް ތާވަލު ފުރިހަމަކުރައްވާ!

أُمٌّ – مُحَمَّدٌ – يَشْرَبُ – عَائِشَةُ – قَلَمٌ – كِتَابٌ – لَمْ – مَا – كُرْسِيٌّ – كُرَّاسَةٌ

– مِنْضَدَةٌ – اِسْتَيْقِظْ – قُلْ – نَافِذَةٌ – غَنِيٌّ – فَقِيْرٌ – إِلَى – عَلَى – طَوِيْلٌ –

بَيْتٌ – مَسْجِدٌ – مُسْتَشْفَى – مَدْرَسَةٌ –قَالَ – عَلَّمَ – مَكْتَبَةٌ – تَعَلَّمَ – كَتَبَ

– يَأْكُلُ – يَسْتَيْقِظُ – يَقُوْلُ –يَتَعَلَّمُ – يَكْتُبُ – اِشْرَبْ –كُلْ – عَلِّمْ – فِي

– مِنْ – يُعَلِّمُ – لِ – شَرِبَ – أَكَلَ – اِسْتَيْقَظَ – لَنْ –رَجُلٌ – اِمْرَأَةٌ – أَبٌ

اسم	فعل	حرف
1______	1______	1______
2______	2______	2______
3______	3______	3______
4______	4______	4______
5______	5______	5______
6______	6______	6______
7______	7______	7______
8______	8______	8______
9______	9______	
10______	10______	
11______	11______	
12______	12______	
13______	13______	
14______	14______	
15______	15______	

ވ.ރަނގަޅު		ރަނގަޅު		ރަނގަޅުކުރަން ބޭނުން	

الدَّرْسُ الثَّانِي   ދެވަނަ ފިލާވަޅު

بَعْضُ عَلَامَاتِ الْأَسْمَاءِ (ނަން ދެނެގަންނަން ބައެއް އަލާމާތްތައް)

މި ފިލާވަޅުން ހާސިލުވާންޖެހޭ މިންވަރު؛

ނަން ދެނެގަންނަން ބައެއް އަލާމާތްތައް އެނގުން. އަދި އެ އަލާމާތްތަކުގެ އެހީގައި ނަން ވަކިކުރަން އެނގުން.

ކުލަޖައްސަވާލާ!

التَّـــنْوِين (ތަންވީން)

ތަންވީނަކީ اِسْمُގެ ފަހު އަކުރުގައި ލިޔޭ ނޫނެކެވެ. އެއީ ލިޔުމުގައި ނޫން، ކިޔުމުގައި އޮންނަ ސުކޫނުލެވިފައިވާ نއެކެވެ. އެއީ އުބުފިލި ތަންވީނާއި އަބަފިލި ތަންވީނާއި އިބިފިލި ތަންވީނެވެ. ޢާންމުން މިއަށް އުންބުންދިލި ނުވަތަ އުބުފިލި ދެފިލި އަދި އަންބަންދިލި ނުވަތަ އަބަފިލި ދެފިލި އަދި އިންބިންދިލި ނުވަތަ އިބިފިލި ދެފިލި ކިޔައި އުޅެއެވެ. فعلއާއި حرفގައި ތަންވީނެއް ނުލިޔެވޭނެއެވެ.

މިސާލު "رَسُولٌ مِّنَ ٱللَّهِ يَتْلُوا۟ صُحُفًا مُّطَهَّرَةً"[1] ((އެ ރަސޫލާ) اللهގެ ހަޟްރަތުން ފޮނުއްވި ރަސޫލެކެވެ. ޠާހިރުކުރައްވާފައިވާ ޞަޙީފާތަކެއް އެ ރަސޫލާ ކިޔަވައިދެއްވައެވެ.)

މިސާލު "فَمَن يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُۥ"[2] (ފަހެ، ޒައްރާއެއްގެ މިންވަރަކުވިޔަސް، ހެޔޮކަމެއްކުރާ މީހާ، އޭނާ އެކަން ދެކޭނެއެވެ.)

އިސްލާމީ މުޞްޙަފުތަކުގައި އެވަނީ އަބަފިލި، އިބިފިލި އަދި އުބުފިލި ތަންވީނު ޖެހިފައިވާ ކަލިމަތަކީ ހުރި އާޚިރުއަކެވެ. ތަންވީން އަބަދުވެސް އަންނާނީ اِسْمُގައެވެ.

---

[1] بينة 02

[2] زلزلة 07

الْجَرُّ (އިބިފިލި)

ކަލިމައެއްގެ ފަހު އަކުރުގައި އިބިފިލި ޖެހިފައި ވާނަމަ އެއީ اِسْمْގެ ޢަލާމާތެކެވެ.

އިބިފިލި ތަންވީނުވެސް މިފަދައެވެ.

މިސާލު "إِنَّآ أَنزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ ٱلْقَدْرِ"[3] (ހަމަކަށަވަރުން، ތިމަންރަސްކަލާނގެ އެ

قرآن ބާވައިލެއްވީ ليلة القدر ރޭގައެވެ.)

(ނޯޓް: ދީ ސުކޫން ދީ ކަލިމައިން ބައްދަލުވުމުގެ ޤަވާއިދުގައި، ކަލިމަ ގުޅުވައިގެން ކިޔުމުގައި ފުރަތަމަ ކަލިމައިގެ ފަހު އަކުރަކީ ސުކޫންވެގެންވާ فعلއެއްނަމަ އަދި فعلގެ ފަހު އަކުރަކީ وَاوُ لِينُ الْجَمْعُއެއް ކަމުގައި ނުވާނަމަ ގުޅުވައިކިޔުމުގައި ފުރަތަމަ ސުކޫން އިބިފިލިއަކަށް ބަދަލުކުރަން ޖެހޭނެއެވެ. މިގޮތުން އިބިފިލި ބޭނުންކުރި ނަމަވެސް އެއީ އަސްލުގައި ކަލިމައިގައިވާ އިބިފިލިއެއް ނޫނެވެ. މިސާލު:

"وَأُزْلِفَتِ ٱلْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ غَيْرَ بَعِيدٍ"[4] މާނައީ: "އަދި ތަޤުވާވެރިންނަށް ސުވަރުގެ، ދުރުނޫން ހިސާބަކަށް ކައިރި ކުރައްވާނެތެވެ." މިއާނގައި وَأُزْلِفَتِ ٱلْجَنَّةُ ކިޔާއިރު

[3] القدر 01

[4] ق: 31

"ތ"ގައި އޮންނަނީ ސުކޫނެވެ. އަސްލުގައި "وَأُزْلِفَتْ الْجَنَّةُ" މިފަދައިންނެވެ.

ނަމަވެސް ގުޅުވައި ކިޔުމުގައި "ތ"އާއި ޖެހިގެން އޮތް އަކުރުވެސް ސުކޫންވެގެންވާތީ

"ތ"އަށް އިތުރުކުރި ޒަބަރެއް ކިޔަނީއެވެ.)[5]

"اَلْ"

މިއީ اِسْمُއެއް مَعْرِفَة ކުރުމުގެ ގޮތުން (ކަނަވަރު ނަމެއްކަން އަންގައިދިނުމުގެ ގޮތުން)

اِسْمُގެ ކުރިއަށް އިތުރުކުރާ ދެ އަކުރެވެ. މިފަދަ اِسْمُގައި ތަންވީނެއް ނުލިޔެވޭނެއެވެ.

اِسْمُގެ ކުރިއަށް الއިތުރު ނުކުރާނަމަ އެ اِسْمُއެއް ވާނީ نَكِرَة (ކަނަވަރުނޫން)

اِسْمُއަކަށެވެ. މިފަދަ اِسْمُގައި ތަންވީނު އޮންނާނެއެވެ. فِعْلُއާއި حَرْفُގެ ކުރިއަށް

"اَلْ"އެއް އިތުރުނުކުރެވޭނެއެވެ.

މިސާލު: "ٱلشَّمْسُ وَٱلْقَمَرُ بِحُسْبَانٍ"[6] (އިރާއި، ހަނދު، ބަރާބަރު ހިސާބެއްގެ

މަތިން ހިނގައެވެ.)

މިސާލު: بَيْتٌ (ގެއެއް) الْبَيْتُ (ގެ)

طَالِبٌ (ކިޔަވާ ފިރިހެން ކުއްޖެއް) الطَّالِبُ (ކިޔަވާ ފިރިހެން ކުއްޖާ)

---

[5] ދެ ސުކޫން ބައްދަލުވުމުގެ ގަވާއިދު ބެއްލެވުމަށް ކުއްލިއްޔަތުއް ދިރާސާތިލް އިސްލާމިއްޔާގެ ބައްޓަންކުރެއްވި "ތަޖްވީދުގެ ފަންނު" މިފޮތުގެ 79ން 81ށް ބައްލަވާލައްވާށެވެ. (2012ގެ ޗާޕު)

[6] الرحمن 05

يَاءُ النِّدَاء

يَاءُ النِّدَاءއަކީ މީހަކަށް ގޮވާލާއިރު "އޭ!" މި މާނައިގައި ބޭނުންކުރާ އަކުރެވެ. يَاءُ النِّدَاء ގެ ފަހަތުގައި އަބަދުވެސް އޮންނާނީ اِسْمއެކެވެ.

މިސާލު: يَا اللهُ! (އޭ الله!) يَا أَحْمَدُ! (އޭ އަޙްމަދު!) يَا فَاطِمَةُ! (އޭ ފާޠިމާ!)

تَاءُ الْمَـرْبُوطَة

ތާއުލްމަރުބޫޠާ ނުވަތަ އަކުރުކޮޅު ތާ ލިޔާނީ އަބަދުވެސް ކަލިމައިގެ އެންމެ ފަހު އަކުރުގެ ގޮތުގައެވެ. ވީމާ ކަލިމަ ނިމޭ އަކުރަކީ އަކުރުކޮޅު ތާއެއް ނަމަ އެ ކަލިމައަކީ اِسْمއެކެވެ.

މިސާލު: فَاطِمَةُ (ފާޠިމާ) سَيَّارَةٌ (ކާރެއް) مَدْرَسَةٌ (މަދަރުސާއެއް)

التَّدْرِيبُ 2.1 ތަމްރީނު 2.1

ތިރީގައިވާ ކަލިމަތަކުން اِسْم ވަކިކުރާށެވެ. އަދި އެއީ اِسْمެއްކަން އަންގައިދޭ އަލާމަތް ލިޔާށެވެ!

أَكَلَ، صُحُفٌ، مِنْ، يَاأُسْتَاذ!، اَلْكِتَابُ، مَدْرَسَةٌ، يَدْرُسُ،

مُدَرِّسَاتٍ، اَلْمَسْجِدِ، يَارَحِيْم!، عَلَى، سَمَكَةٌ

اِسْم	اِسْمެއްކަން އަންގައިދޭ އަލާމަތް
1 ________	________
2 ________	________
3 ________	________
4 ________	________
5 ________	________
6 ________	________
7 ________	________
8 ________	________

ވ.ރަނގަޅު		ރަނގަޅު		ރަނގަޅުކުރަން ބޭނުން	

الدَّرْسُ الثَّالِثُ　　　ތިންވަނަ ފިޔަވަޅު

المفرد والمثنى والجمع (އެކަކަށި ނަމާއި ދުއި ނަމާއި ގިނަ ނަން)

މި ފިޔަވަޅުން ހާސިލުކުރަންޖެހޭ މިންވަރު؛

الاسم المفرد އަޔި ކޮބައިކަން ވިސްނާލައި ބުނަން އެނގުން

الاسم المثنى އަޔި ކޮބައިކަން ވިސްނާލައި ބުނަން އެނގުން

الاسم الجمع އަޔި ކޮބައިކަން ވިސްނާލައި ބުނަން އެނގުން

ކުލަޖައްސާލަމާ!

އަދަދުގެ ގޮތުން ބަލާއި اسم ބެހޭ ބައިތައް

الْاِسْمُ الْمُفْرَدُ (އެކަކަށް ނަން)

الْاِسْمُ الْمُثَنَّى (ދޭއި ނަން)

الْاِسْمُ الْجَمْعُ (ގިނަ ނަން)

☜ އަރަބި ބަހުގައި اِسْم އޭގެ އަދަދަށް ބަލާއި ތިން ބައިކޮށް ބެހެއެވެ. އެއީ الْاِسْمُ الْمُفْرَدُއާއި الْاِسْمُ الْمُثَنَّىއާއި الْاِسْمُ الْجَمْعُ އެވެ. (އެކަކަށް ނަމާއި، ދޭއި ނަމާއި، ގިނަ ނަމެވެ.) އަދި "ذاتއެއް" ނުވަތަ "معنىއެއް" ކަމުގައި ވިސަލަވެސްވެއެވެ.

މިސާލު ތިރީގައިވާ މިސާލުތަކަށް ވިސްނުންތެރިކަމާއެކު ކިޔާލާށެވެ. ޓާސްކު

ބައެއްގައިވެސް ތަފާތުތަކެއް އަދިސިފަތަކަށް ފާހަގަކޮށްލާށެވެ.

	الْمُفْرَدُ	الْمُثَنَّى	الْجَمْعُ
1	مُدَرِّسٌ (ފިރިހެން މުދައްރިސެއް)	مُدَرِّسَانِ (ފިރިހެން ދެ މުދައްރިސުން)	مُدَرِّسُوْنَ (ފިރިހެން މުދައްރިސުންތަކެއް)
2	مُدَرِّسَةٌ (އަންހެން މުދައްރިސެއް)	مُدَرِّسَتَانِ (އަންހެން ދެ މުދައްރިސުން)	مُدَرِّسَاتٌ (އަންހެން މުދައްރިސުންތަކެއް)
3	طَالِبٌ (ފިރިހެން ދަރިވަރެއް)	طَالِبَانِ (ފިރިހެން ދެ ދަރިވަރުން)	طُلَّابٌ (ފިރިހެން ދަރިވަރުންތަކެއް)

الْاِسْمُ الْـمُفْرَدُ (އެކަކަށް ނަން)

الْاِسْمُ الْمُفْرَدُއަކީ އެ اِسْمއަކުން އެކެއް މީހެއްކަން ނުވަތަ އެކެއް ތަކެއްޗެއްކަން ނުވަތަ އެކެއް އެއްޗެއްކަން ނުވަތަ އެކެއް ސިފައެއްކަން އަންގައިދޭ اِسْمއެވެ.

މިސާލު مُدَرِّسٌ ފިރިހެން މުދައްރިސެއް

މިސާލު مُدَرِّسَةٌ އަންހެން މުދައްރިސެއް

މިސާލު طَالِبٌ ކިޔަވާ ފިރިހެން ކުއްޖެއް

މިސާލު طَالِبَةٌ ކިޔަވާ އަންހެން ކުއްޖެއް

އިތުރު ބައެއް މިސާލުތައް:[1]

އެކަކަށް ނަން (ފިރިހެން)	އެކަކަށް ނަން (އަންހެން)
مُسْلِمٌ މުސްލިމު ފިރިހެނެއް	مُسْلِمَةٌ މުސްލިމު އަންހެނެއް
مُؤْمِنٌ މުއުމިނު ފިރިހެނެއް	مُؤْمِنَةٌ މުއުމިނު އަންހެނެއް
قَانِتٌ އަޅުވެރި ފިރިހެނެއް	قَانِتَةٌ އަޅުވެރި އަންހެނެއް
صَادِقٌ ތެދުވެރި ފިރިހެނެއް	صَادِقَةٌ ތެދުވެރި އަންހެނެއް
صَابِرٌ ކެތްތެރި ފިރިހެނެއް	صَابِرَةٌ ކެތްތެރި އަންހެނެއް
خَاشِعٌ ބިރުވެތިވާ ފިރިހެނެއް	خَاشِعَةٌ ބިރުވެތިވާ އަންހެނެއް
مُتَصَدِّقٌ ޞަދަގާތްތެރި ފިރިހެނެއް	مُتَصَدِّقَةٌ ޞަދަގާތްތެރި އަންހެނެއް
صَائِمٌ ރޯދަހިފާ ފިރިހެނެއް	صَائِمَةٌ ރޯދަހިފާ އަންހެނެއް
حَافِظٌ ރައްކާތެރިކުރާ ފިރިހެނެއް	حَافِظَةٌ ރައްކާތެރިކުރާ އަންހެނެއް
ذَاكِرٌ ޛިކުރުކުރާ ފިރިހެނެއް	ذَاكِرَةٌ ޛިކުރުކުރާ އަންހެނެއް

ކަލިމަތައް މާނައާއި އެކު ހިތުން ދަސްކޮށް، މުދައްރިސަށް ކިޔައިދީފާ!					
ވ.ރަނގަޅު		ރަނގަޅު		ރަނގަޅުކުރަން ބޭނުން	

[1] މިއީ އަލްއަޙްޒާބު ސޫރަތުގެ 35ވަނަ އާޔަތުގައިވާ ނަންތަކުގެ އެކަކަށް ގޮތެވެ.

الْاِسْمُ الْـمُثَنَّى (ދުއި ނަން)

الْاِسْمُ الْمُثَنَّىއަކީ އެ اِسْمއަކުން ދެ މީހުންނާއި ނުވަތަ ދެ އެއްޗަކާއި ނުވަތަ ދެ ތަނަކަށް ނުވަތަ ދެ ސިފައަކަށް އަންގައިދޭ اِسْمއެވެ. އިސްތިސްނާ މިސާލުތަކަށް ބަޔާންކުރުން އެދޭތީ ތަފާތުވުމުން اِسْمއަށް އަންނަ ބަދަލު ފާހަގަކުރެވޭނެއެވެ. اِسْمގެ އަސްލު ހަރަކާތްތަކާއި مُفْرَدُކަމުގެ އަލާމާތުތައް اِسْمގައި ހިމެނޭ ހަރަކާތްތަކެވެ. ދުއި ނަމެއްކަން ދޭހަކޮށްދިނުމަށް (ނުވަތަ مُثَنَّىކުރުމަށް) مُفْرَدُނަމުގެ ފަހަތަށް مَرْفُوعُ (އުޅޭފިލި)ގެ ހާލަތުގައިނަމަ[2] ان އިތުރުކުރެވިއެވެ. (މިސާލަކަށް: مُدَرِّسٌ ⇦ مُدَرِّسَانِ / مُدَرِّسَةٌ ⇦ مُدَرِّسَتَانِ މިގޮތަށެވެ.) مُدَرِّسٌ މިދެ ލަފުޒުނަކަށް ބަދަލުވާ ގޮތެވެ. އަލިފުނަކަށް ބަދަލުވާނަމަ ނަމުގެ ފަހަތަށް "ة" އާއި އިތުރުކުރެވެއެވެ. މިދެ ނަން އަލިފުނާކުރުމަށްފަހު ނަމަށް ބަދަލުގެނަސް އައުމެވެ. ދެން މި ނަން مُثَنَّىކުރުމަށް مُفْرَدُ ނަން ކަމަށްވާ مُدَرِّسَةُގެ ފަހަތަށް ان ގުޅުވާނެއެވެ.

---

[2] ކަރުމަތީގެ ފަހު އަކުރުގެ ފިއްތަން އަންނަ ބަދަލުތަކާއި ގުޅޭ ޤަވާއިދުގެ ތަފްސީލު އަގަން ފިޔަވަޅެއްގައި ގެނެސްދޭނަމެވެ. (إن شاء الله)

مَنْصُوبُ (އަބަޔިޖީ)ގެ ޙާލަތުގައިނަމަ ނުވަތަ مَجْرُورُ (އިބިޔިޖީ)ގެ ޙާލަތުގައިނަމަ އިތުރުކުރާނީ ينއެވެ. މިސާލަކަށް ين އިތުރުކުރާއިރު ينގެ ކުރީ އަކުރުގައި އޮންނާނީ <u>އަބަޔިއްޔެވެ.</u> (މިސާލަކަށް؛ مُدَرِّسَيْنِ/ مُدَرِّسَتَيْنِ މިސާލުތަކެވެ.)

☞ އަރަބި ބަހުގައި اِسْم އޮންނަ ބާވަތަކަށްބަލައި اِسْمގެ ފަރާތުންކުރާގައި ޖުމަ ފިޔަ ބަދަލުވާނެއެވެ. މިސާލަކަށް اِسْمގެ އަސްލު ގޮތަކީ مَرْفُوعُ (އުބުޔިޖީ)ގެ ޙާލަތުގައި އޮވުމެވެ. (މިސާލަކަށް؛ مُدَرِّسٌ/ مُدَرِّسَةٌ މިސާލުތަކެވެ.) ނަމަވެސް ޖުމްލައިގައި اِسْم އޮންނަ ގޮތަށް ބަދަލުވެ ބައެއް ފަހަރު مَنْصُوبُ (އަބަޔިޖީ)ގެ ޙާލަތުން (މިސާލަކަށް؛ مُدَرِّسًا/ مُدَرِّسَةً މިސާލުން) އަދި އަނެއްބައި ފަހަރު مَجْرُورُ (އިބިޔިޖީ)ގެ ޙާލަތުން (މިސާލަކަށް؛ مُدَرِّسٍ/ مُدَرِّسَةٍ މިސާލުން) ބަދަލުވެއެވެ. ފިޔަ ޖުމްލާގެ ގޮތައިދަބަލުން ތަފްސީލުކޮށް ދަސްކުރުމުންނޫނީ މި ބަދަލުވާއެއް ދެނެގަނެވެން ނުނިދާގޭ ވެދާނެއެވެ.

އިތުރު ބަހެއް މިސާލުތަކެއް:

އެކަވަޗަނި ނަން (ވާޙިދު)	ދުއި ނަން (އުޞޫލީގެ ހާލަތުގައި)	ދުއި ނަން (އަޞްލީ އަދި އުޞޫލީގެ ހާލަތުގައި)	މާނަ
مُسْلِمٌ	مُسْلِمَانِ	مُسْلِمَيْنِ	މުސްލިމު ދެ ފިރިހެނުން
مُؤْمِنٌ	مُؤْمِنَانِ	مُؤْمِنَيْنِ	މުއުމިން ދެ ފިރިހެނުން
قَانِتٌ	قَانِتَانِ	قَانِتَيْنِ	އަޅުވެރި ދެ ފިރިހެނުން
صَادِقٌ	صَادِقَانِ	صَادِقَيْنِ	ތެދުވެރި ދެ ފިރިހެނުން
صَابِرٌ	صَابِرَانِ	صَابِرَيْنِ	ކެތްތެރި ދެ ފިރިހެނުން
خَاشِعٌ	خَاشِعَانِ	خَاشِعَيْنِ	ބިރުވެތިވާ ދެ ފިރިހެނުން
مُتَصَدِّقٌ	مُتَصَدِّقَانِ	مُتَصَدِّقَيْنِ	ސަދަގާތްދޭ ދެ ފިރިހެނުން
صَائِمٌ	صَائِمَانِ	صَائِمَيْنِ	ރޯދަހިފާ ދެ ފިރިހެނުން
حَافِظٌ	حَافِظَانِ	حَافِظَيْنِ	ރައްކާތެރިކުރާ ދެ ފިރިހެނުން
ذَاكِرٌ	ذَاكِرَانِ	ذَاكِرَيْنِ	ޛިކުރުކުރާ ދެ ފިރިހެނުން

ކިޔުމަކަށް މާނައާއި އެކު ހިތުން ދަސްކޮށް، މުދައްރިސަށް ކިޔައިދޭށެވެ!					
ވ.ރަނގަޅު		ރަނގަޅު		ރަނގަޅުކުރަން ބޭނުން	

އިތުރު ބައެއް މިސާލުތައް:

އެކަވަރި ނަން (އަންހެން)	ދެމި ނަން (އުފުލިފައިވާ ހާލަތުގައި)	ދެމި ނަން (އަބުލިފި އަދި އިބުލިފައިވާ ހާލަތުގައި)	މާނަ
مُسْلِمَةٌ	مُسْلِمَتَانِ	مُسْلِمَتَيْنِ	މުސްލިމު ދެ އަންހެނުން
مُؤْمِنَةٌ	مُؤْمِنَتَانِ	مُؤْمِنَتَيْنِ	މުއުމިނު ދެ އަންހެނުން
قَانِتَةٌ	قَانِتَتَانِ	قَانِتَتَيْنِ	އަޅުވެރި ދެ އަންހެނުން
صَادِقَةٌ	صَادِقَتَانِ	صَادِقَتَيْنِ	ތެދުވެރި ދެ އަންހެނުން
صَابِرَةٌ	صَابِرَتَانِ	صَابِرَتَيْنِ	ކެތްތެރި ދެ އަންހެނުން
خَاشِعَةٌ	خَاشِعَتَانِ	خَاشِعَتَيْنِ	ބިރުވެތިވާ ދެ އަންހެނުން
مُتَصَدِّقَةٌ	مُتَصَدِّقَتَانِ	مُتَصَدِّقَتَيْنِ	ސަދަޤާތްދޭ ދެ އަންހެނުން
صَائِمَةٌ	صَائِمَتَانِ	صَائِمَتَيْنِ	ރޯދަހިފާ ދެ އަންހެނުން
حَافِظَةٌ	حَافِظَتَانِ	حَافِظَتَيْنِ	ރައްކާތެރިކުރާ ދެ އަންހެނުން
ذَاكِرَةٌ	ذَاكِرَتَانِ	ذَاكِرَتَيْنِ	ޛިކުރުކުރާ ދެ އަންހެނުން

ކިޔުމަށް މާނައާއި އެކު ހިތުން ދަސްކޮށް، މުދައްރިސަށް ކިޔައިދެއްވާ!					
ވ. ރަނގަޅު		ރަނގަޅު		ރަނގަޅުކުރަން ބޭނުން	

الْاِسْمُ الْجَمْعُ (ގިނަ ނަން)

جَمْعُ އެއްކަމުގައި ބަލާނީ ދެއަކަށްވުރެ ގިނަވުމުންނެވެ. الْاِسْمُ الْجَمْعُ ތިން ބައިކަށް ބެހެއެވެ. އެއީ؛

❶ الْجَمْعُ الْمُذَكَّرُ السَّالِمُ (ނަމުގެ އަސްލަށް ބަދަލެއް ނައިސް އޮންނަ ފިރިހެން ނަންތައް)؛ މިސާލުތައް ގެނެސްދީފައިވާ ތާވަލުގެ ފުރަތަމަ ބައިގައި އެވަނީ މިފަދަ اِسْمُގެ މިސާލުތަކެވެ. اِسْمُގެ އަސްލު އަކުރުތައްކަމަށްވާ مُفْرَدُކޮށް އޮންނައިރު اِسْمُގައި ހިމެނޭ އަކުރުތަކުގެ ފަހަތަށް مَرْفُوعُ (އުބުފިލި)ގެ ބާވަތުގައިނަމަ ون އިތުރުކުރެވޭ اِسْمُތަކަށް الْجَمْعُ الْمُذَكَّرُ السَّالِمُއޭ ކިޔައެވެ. މިސާލަކަށް؛ مُدَرِّسٌ މިއީ مُفْرَدُ ކަލިމައެކެވެ. ވީމާ މިއީ اِسْمُގެ އަސްލު އަކުރުތަކެވެ. ދެން މި اِسْمُ، جَمْعُކުރުމަށް مُفْرَدُ اِسْمُގެ ފަހަތަށް ون ގެނުވާނީއެވެ. އޭރުން ކަލިމަ ބަދަލުވާނީ (مُدَرِّسُونَ)އަށެވެ. ވީމާ مُدَرِّسُونَ މިއީ مُدَرِّسٌގެ جَمْعُގެވެ.

مَنْصُوبُ (އަބަފިލި)ގެ ބާވަތުގައިނަމަ ނުވަތަ مَجْرُورُ (އިބިފިލި)ގެ ބާވަތުގައިނަމަ އިތުރުކުރާނީ ينއެވެ. މިގޮތުން ين އިތުރުކުރާއިރު ينގެ ކުރީ އަކުރުގައި އޮންނާނީ އިބިފިލިއެވެ. (މިސާލަކަށް؛ مُدَرِّسِيْنَ މިގޮތަށެވެ.)

އިތުރު ބައެއް މިސާލުތައް:

އެކަކަށް ނަން (ފިރިހެން)	ގިނަ ނަން (އުބުރިފޭ ގޮތުގައި)	ގިނަ ނަން (އަބުރިފި އަދި އިބުރިފޭ ގޮތުގައި)	މާނަ
مُسْلِمٌ	مُسْلِمُوْنَ	مُسْلِمِيْنَ	މުސްލިމު ފިރިހެނުންތަކެއް
مُؤْمِنٌ	مُؤْمِنُوْنَ	مُؤْمِنِيْنَ	މުއުމިނު ފިރިހެނުންތަކެއް
قَانِتٌ	قَانِتُوْنَ	قَانِتِيْنَ	އަޅުވެރި ފިރިހެނުންތަކެއް
صَادِقٌ	صَادِقُوْنَ	صَادِقِيْنَ	ތެދުވެރި ފިރިހެނުންތަކެއް
صَابِرٌ	صَابِرُوْنَ	صَابِرِيْنَ	ކެތްތެރި ފިރިހެނުންތަކެއް
خَاشِعٌ	خَاشِعُوْنَ	خَاشِعِيْنَ	ބިރުވެތިވާ ފިރިހެނުންތަކެއް
مُتَصَدِّقٌ	مُتَصَدِّقُوْنَ	مُتَصَدِّقِيْنَ	ސަދަގާތްދޭ ފިރިހެނުންތަކެއް
صَائِمٌ	صَائِمُوْنَ	صَائِمِيْنَ	ރޯދަހިފާ ފިރިހެނުންތަކެއް
حَافِظٌ	حَافِظُوْنَ	حَافِظِيْنَ	ރައްކާތެރިކުރާ ފިރިހެނުންތަކެއް
ذَاكِرٌ	ذَاكِرُوْنَ	ذَاكِرِيْنَ	ޛިކުރުކުރާ ފިރިހެނުންތަކެއް

ކަލިމަތައް މާނައާއި އެކު ހިތުން ދަސްކޮށް، މުދައްރިސަށް ކިޔައިދޭށެވެ!					
ވ.ރަނގަޅު		ރަނގަޅު		ރަނގަޅުކުރަން ބޭނުން	

❷ الْجَمْعُ الْمُؤَنَّثُ السَّالِمُ (ނަމުގެ އަސްލަށް ބަދަލެއް ނައިސް އޮންނަ އަންހެން ނަންބަރު)؛ މިސާލުތަކަށް ގެނެސްދީފައިވާ ބާވަތުގެ ދެވަނަ ބައިގައި އޮވަނީ މިފަދަ اِسْمގެ މިސާލުތަކެވެ. اِسْمގެ އަސްލު އަކުރުތަކަށް ބަދަލުނުވާ مُفْرَدُކަމަށް އޮންނަހިނދު اِسْمަކީ ހިމެނޭ އަކުރުތަކުގެ ފަހަތަށް ات އިތުރުކުރުވާ اِسْمތަކަށް الْجَمْعُ الْمُؤَنَّثُ السَّالِمُއެވެ ކިޔައެވެ. މިސާލަކަށް؛ مُدَرِّسَةٌ މިއީ مُفْرَدُ ކަލިމައެކެވެ. މިއީ مُدَرِّسٌގެ އަންހެން ގޮތެވެ. މި اِسْم އަންހެންކުރުމަށްޓަކައި اِسْمގެ ފަހަތަށް "ة"އެއް ގެނުވުން مُدَرِّسَةٌ އަށް ބަދަލުވީއެވެ. މިއީ اِسْم އަންހެންކުރުމަށްޓަކައި اِسْمއަށް ބަދަލުގެނަނީ އެއްގޮތެވެ. ވީމާ މިފަދަ اِسْمގެ ފަހުއަކުރެއްގެ ގޮތުގައި "ة"އެއް އޮތްނަމަވެސް اِسْمގެ އަސްލު އަކުރުތައް ހުންނާނީ ބަދަލުނުވެ "ة"ނުލައެވެ. ދެން މި اِسْم، جَمْعُކުރުމަށް مُفْرَدُ اِسْمގެ ފަހަތަށް ات ގެނުވާނީއެވެ. އޭރުން ކަލިމަ ބަދަލުވާނީ (مُدَرِّسَاتٌ)އަށެވެ. ވީމާ مُدَرِّسَاتٌ މިއީ مُدَرِّسَةٌގެ جَمْعُގޮތެވެ.

☞ الْجَمْعُ الْمُؤَنَّثُ السَّالِمُ ގައި مَرْفُوعُ (އުބުފިލި)ގެ ބާރަކުރުގައިނަމަ ކަރިވައިގެ ފަހު އަކުރުގައި ތަންވީނާ އުބުފިލިއްޔާއެވެ. (مُدَرِّسَاتٌ މިސާލެވެ.)

مَنْصُوبُ (އަބަފިލި)ގެ އަދި مَجْرُورُ (އިބިފިލި)ގެ ބާރަކުރުގައިނަމަ ކަރިވައިގެ ފަހު އަކުރުގައި ތަންވީނާ އިބިފިލިއްޔާއެވެ. (مُدَرِّسَاتٍ މިސާލެވެ.) الْجَمْعُ الْمُؤَنَّثُ السَّالِمُ ގައި ފަހުއަކުރުގައި އަބަފިލިއްޔާ ނުޖެހޭނެއެވެ. (مُدَرِّسَاتًا) މިސާލަކަށް ނުލިޔެވޭނެއެވެ.

☞ الْجَمْعُ الْمُؤَنَّثُ السَّالِمُ ގަކުން މާނަކަންތައްތަކާއި ހަމައަކަށް ލިޔަ އަންހެނުންނަށެވެ. ފިރިހެނުން ހިމެނޭ ބަޔަކު މާނައެއް ނުކުރެވޭނެއެވެ. ނަމަވެސް الْجَمْعُ الْمُذَكَّرُ السَّالِمُ ގަކުން ހަމައަކަށް ފިރިހެނުންނަށެވެސް މާނަކުރެވޭނެއެވެ. އަދި ފިރިހެނުންނާއި އަންހެނުން ހިމެނޭ ބަޔަކަށްވެސް މާނަކުރެވޭނެއެވެ.

އިތުރު ބައެއް މިސާލުތައް:

އެކަވަރު ނަން (އަންހެން)	ގިނަ ނަން (އުބުޖިރީގެ ހާލަތުގައި)	ގިނަ ނަން (އަބަޖިރި އަދި އިބިޖިރީގެ ހާލަތުގައި)	މާނަ
مُسْلِمَةٌ	مُسْلِمَاتٌ	مُسْلِمَاتٍ	މުސްލިމު އަންހެނުންތަކެއް
مُؤْمِنَةٌ	مُؤْمِنَاتٌ	مُؤْمِنَاتٍ	މުއުމިނު އަންހެނުންތަކެއް
قَانِتَةٌ	قَانِتَاتٌ	قَانِتَاتٍ	އަޅުވެރި އަންހެނުންތަކެއް
صَادِقَةٌ	صَادِقَاتٌ	صَادِقَاتٍ	ތެދުވެރި އަންހެނުންތަކެއް
صَابِرَةٌ	صَابِرَاتٌ	صَابِرَاتٍ	ކެތްތެރި އަންހެނުންތަކެއް
خَاشِعَةٌ	خَاشِعَاتٌ	خَاشِعَاتٍ	ބިރުވެތިވާ އަންހެނުންތަކެއް
مُتَصَدِّقَةٌ	مُتَصَدِّقَاتٌ	مُتَصَدِّقَاتٍ	ސަދަޤާތްދޭ އަންހެނުންތަކެއް
صَائِمَةٌ	صَائِمَاتٌ	صَائِمَاتٍ	ރޯދަހިފާ އަންހެނުންތަކެއް
حَافِظَةٌ	حَافِظَاتٌ	حَافِظَاتٍ	ރައްކާތެރިކުރާ އަންހެނުންތަކެއް
ذَاكِرَةٌ	ذَاكِرَاتٌ	ذَاكِرَاتٍ	ޛިކުރުކުރާ އަންހެނުންތަކެއް

ކަލިމަތައް މާނައާއި އެކު ހިތުން ދަސްކޮށް، މުދައްރިސަށް ކިޔައިދޭށެވެ!					
ވ.ރަނގަޅު		ރަނގަޅު		ރަނގަޅުކުރަން ބޭނުން	

❸ الْجَمْعُ التَّكْسِيْرُ (ނަމުގެ އަސްލަށް ބަދަލުތަކެއް އައިސްފައިވާ ނަން)؛

މިސާލުތަކެއް ގެންގޮސްދީފައިވާ ތާވަލުގެ ތިންވަނަ ބައިގައި އެވަނީ މުޒަކަރު اِسْمُގެ މިސާލުތަކެވެ. اِسْمُގެ އަސްލު އަކުރުތައްކަމުގައިވާ مُفْرَدُ ކޮށް އޮންނައިރު اِسْمُގައި ހިމެނޭ އަކުރުތަކުގެ ކުރިއަށް ނުވަތަ ދެމެދަށް ނުވަތަ ފަހަތަށް އަކުރެއް ނުވަތަ އަކުރުތަކެއް އިތުރުކޮށްގެން ނުވަތަ مُفْرَدُ ކޮށް އޮންނައިރު اِسْمُގައި ހިމެނޭ އަކުރުތަކުގެ ތެރެއިން އަކުރެއް އުނިކޮށްގެން جَمْعُކުރެވޭ اِسْمُތަކަށް الْجَمْعُ التَّكْسِيْرُއޭ ކިޔަނީއެވެ. މިސާލަކަށް؛ طَالِبٌ މިއީ مُفْرَدُ ކަލިމައެކެވެ. މި اِسْم، جَمْعُކުރުމަށްޓަކައި اِسْمُގެ ދެމެދަށް އެވަނީ އަކުރެއް އިތުރުކޮށްފައެވެ. އަދި مُفْرَدُ ކޮށް އޮންނައިރު اِسْمُގައި ހިމެނޭ އަކުރުތަކުގެ ތެރެއިން އަކުރެއް އުނިކޮށްފައިވެސް އެބަވެއެވެ. ނުވަތަ އަކުރުތަކުގެ ތަރުތީބު އެވަނީ ބަދަލުކުރެވިފައެވެ. ވީމާ اِسْمُގެ އަސްލަށް ބަދަލުތަކެއް އެވަނީ އައިސްފައެވެ. މިސާލަކަށް؛ طَالِبٌ މި اِسْم، جَمْعُކުރުމުން ބަދަލުވެފައި އެވަނީ طُلَّابٌ މިގޮތަށެވެ.

الْجَمْعُ التَّكْسِيْرُ ގައި مَرْفُوعُ (އުބުފިލި)ގެ ހާލަތުގައިނަމަ ކަލިމައިގެ ފަހު އަކުރުގައި ތަންވީނާ އުބުފިލިއެވެ. مَنْصُوبُ (އަބަފިލި)ގެ ހާލަތުގައިނަމަ ކަލިމައިގެ ފަހު އަކުރުގައި ތަންވީނާ އަބަފިލިއެވެ. އަދި مَجْرُورُ (އިބިފިލި)ގެ ހާލަތުގައިނަމަ ކަލިމައިގެ ފަހު އަކުރުގައި ތަންވީނާ އިބިފިލިއެވެ.

އިތުރު ބައެއް މިސާލުތައް:

އެކަކަށް ނަން	ގިނަ ނަން (އުބުފިލިގެ ހާލަތުގައި)	ގިނަ ނަން (އަބަފިލިގެ ހާލަތުގައި)	ގިނަ ނަން (އިބިފިލިގެ ހާލަތުގައި)	މާނަ
قَلَمٌ	أَقْلَامٌ	أَقْلَامًا	أَقْلَامٍ	ގަލަންތަކެއް
كِتَابٌ	كُتُبٌ	كُتُبًا	كُتُبٍ	ފޮތްތަކެއް
بَابٌ	أَبْوَابٌ	أَبْوَابًا	أَبْوَابٍ	ދޮރުތަކެއް
نَافِذَةٌ	نَوَافِذُ	نَوَافِذَ	نَوَافِذِ	ކުޑަދޮރުތަކެއް
بَيْتٌ	بُيُوتٌ	بُيُوتًا	بُيُوتٍ	ގެތަކެއް
مَسْجِدٌ	مَسَاجِدُ	مَسَاجِدَ	مَسَاجِدِ	މިސްކިތްތަކެއް
مِفْتَاحٌ	مَفَاتِيْحُ	مَفَاتِيْحَ	مَفَاتِيْحِ	ތަޅުދަނޑިތަކެއް

ކަލިމަތައް މާނައާއި އެކު ހިތުން ދަސްކޮށް، މުދައްރިސަން ކިޔައިދޭށެވެ!					
ވ. ރަނގަޅު		ރަނގަޅު		ރަނގަޅުކުރަން ބޭނުން	

☞ އަރަބި ބަހުގައި الْجَمْعُ التَّكْسِيْرُ ތަފާތު އެކި ވަޒަންތަކަކަށް އާދެއެވެ. މިފަދަ ބަދަލުތަކުން ދަންނަވަމުންދާކަމަކީ އަރަބި ބަހުގެ ޤަވާއިދުތަކުން ވަރަށް ބޮޑު ދަންނަވަނިވި ބަދަލެކެވެ. މި ވަޒަންތަކުން ދަސްކޮށްގެން ދަންނަވަމުންދާ އަރަބި ބަހުގެ ތަޢާރަފް ރަނގަޅަށް ވަޒަންކުރުމުންނޭ ޖަމްޢަ ކަމުކަން ނުވަތަނެވެ. އަރަބި ބަސް ދަސްކުރާ ދަރިވަރުންނަކަށް އެންމެ ޖުމްލަވަރަ އަދި އެންމެ މުހިންމުކަމެއް ވަކިވަކި ވަޒަންތައް ނުވަތަ ކަލިމަތައް ދަސްކުރުމެވެ. ބަސްކަނޑައެޅުމުގެ މުއްސަނދިވެގެން ނޫނީ ބަޔަކަށް ތަރުޖަމާ ރަނގަޅަށް ކުރެވޭކަށް ނުވާނެއެވެ. ވީމާ އަރަބި ބަސް ދަސްކޮށް ދާއިމަށް ބޭނުންކުރާ ކަލިމަތައް މާނައާއި ޖަމްއާ ކިޔުމުގެ ޚާއްޞަ ސިފަކަމުން ޒިކުރުކޮށްދިނުމަށް ރެކްސަމުއްރަކާން އަލިފިރާކަން ހަދުމުން ގަސްދުކުރީމެވެ. ކަސްކަމުގެ އަވަސްއަރުގަނޑުން އުޅުމަށް ކަސްކަން ރަސްގަނޑެއް ކިރިއަށް ގަސްދުއުމަށް ހުރަސްއަޅާ ކަމަކަށް ވެއެވެ. އެއްފަހަރާ ހުރިހާ ގަވާއިދުތަކެއް ދަސްކޮށްލުމަކީ ހުރަސްތަކެއްގެ ސަބަބުގެ ކަމެކެވެ. ވީމާ ފުރާވަޅުތަކުން ކިރިއަށްދާ މަސްވަރަކަން ރަސްމިއުން މި ގަވާއިދުތަކުވެސް އެކަމަށް ސަމާލުވުމުން ދަސްކުރާނީއެވެ. ކިރިއަށް ހުރި ފުރާވަޅުތަކުގައި އިސްވެ ބޭނުން ގަވާއިދުތަކުން ގަސްކަސްދުމުން ގަސްދުކުރަމުއެވެ. (إن شاء الله)

التَّدْرِيْبُ 3.1 ތަމްރީން 3.1

ތިރީގައިވާ ކަލިމަތަކުން الاسم المفردއާއި الاسم المثنىއާއި الاسم الجمع المذكر السالمއާއި

الاسم الجمع المؤنث السالمއާއި الاسم الجمع التكسير ވަކިކޮށް ތާވަލުގައި ލިޔުއްވާ!

حَافِظَاتٌ	كِتَابٌ	خَاشِعَتَيْنِ	نَوَافِذِ	صَابِمُوْنَ	بُيُوتٌ
ذَاكِرَةٌ	قَانِتِيْنَ	مُسْلِمَاتٍ	مُؤْمِنَانِ		

الاسم المفرد	1______________	2______________
الاسم المثنى	1______________	2______________
الاسم الجمع المذكر السالم	1______________	2______________
الاسم الجمع المؤنث السالم	1______________	2______________
الاسم الجمع التكسير	1______________	2______________

ޖ. ޢަދަދު		ޢަދަދު		ޢަދަދުގެ ނިސްބަތް	

الدَّرسُ الرَّابِعُ ހަތަރުވަނަ ފިލާވަޅު

الْاِسْمُ الْمُذَكَّرُ وَالْاِسْمُ الْمُؤَنَثُ (ފިރިހެން ނަމާއި އަންހެން ނަން)

މި ފިލާވަޅުން ހާސިލުވާންޖެހޭ މިންވަރު؛

الْاِسْمُ الْمُذَكَّرُ الْحَقِيْقِي އަކީ ކޮބައިކަން މިސާލާއެކު ބުނަން އެނގުން.

الْاِسْمُ الْمُؤَنَّثُ الْحَقِيْقِي އަކީ ކޮބައިކަން މިސާލާއެކު ބުނަން އެނގުން.

الْاِسْمُ الْمُذَكَّرُ الْمَجَازِي އަކީ ކޮބައިކަން މިސާލާއެކު ބުނަން އެނގުން.

الْاِسْمُ الْمُؤَنَّثُ الْمَجَازِي އަކީ ކޮބައިކަން މިސާލާއެކު ބުނަން އެނގުން.

ކުލަޖައްސާލަމާ!

اِسْم އޭގެ ވައްތަރުތަކުން (ނުވަތަ ޖިންސަށް) ބަލައި ބެހޭ ބައިތައް

الْاِسْمُ (ނަން)

- الْاِسْمُ الْمُذَكَّرُ (ފިރިހެން ނަން)
- الْاِسْمُ الْمُؤَنَّثُ (އަންހެން ނަން)

☜ އަރަބި ބަހުގައި اِسْم އޭގެ ވައްތަރުތަކުން (ނުވަތަ ޖިންސަށް) ބަލައި ދެ ބަޔަކަށް ބެހޭއެވެ. އެއީ الْاِسْمُ الْمُذَكَّرُ އާއި الْاِسْمُ الْمُؤَنَّثُއެވެ. (ފިރިހެން ނަމާއި އަންހެން ނަމެވެ.) އެއީ "ذاتއެއް" ނުވަތަ "معنىއެއް" ކަމުގައި ވިސްނުމަށްފަހުއެވެ. މިއިން ކޮންމެ ބައެއްވެސް (ފިރިހެން ނަމާއި އަންހެން ނަންވެސް) ދެ ބަޔަކަށް ބެހޭއެވެ. އެއީ؛ ޙަޤީޤީ އަދި މަޖާޒީއެވެ.

الْاِسْمُ الْمُذَكَّرُ (ފިރިހެންނަން)

- الْحَقِيقِي
- الْمَجَازِي

الْاِسْمُ الْمُؤَنَّثُ (އަންހެންނަން)

- الْحَقِيقِي
- الْمَجَازِي

الِاسْمُ الْمُذَكَّرُ الْحَقِيْقِي (ހަޤީޤީ ފިރިހެން ނަން)

الْاِسْمُ الْمُذَكَّرُ الْحَقِيْقِيއަކީ އެ اِسْمއަކުން އިންސާނުންގެ ތެރެއިން ފިރިހެނެއްކަން ނުވަތަ ޖަނަވާރުންގެ ތެރެއިން ފިރިހެން އެއްޗެއްކަން ދޭހަކޮށްދޭ اِسْمއެވެ. އަދި މިއިން ކޮންމެ اِسْمއަކަށް ހުރިހަމަވެގެންވާ الضَّمير (ބަދަލުނަން)އާއި، اسم الإشارة (އިޝާރާތުގެ ނަން)އާއި الصلة (ގުޅުވުމަށް ބޭނުންކުރާ ނަން)އާއި، الصفة (ސިފަތައް)ވެއެވެ.[1]

މިސާލު

<u>(ތިރީގައި އެވަނީ ހަޤީޤީ ފިރިހެން ނަންނަމުގެ ތެރެއިން އިންސާނުންކަން ދޭހަކޮށްދޭ ބައެއް މިސާލުތަކެވެ.)</u>

"رَجُلٌ" (ފިރިހެނެއް) "وَلَدٌ" (ފިރިހެން ކުއްޖެއް) "أَخٌ" (ބޭބެއެއް/ކޮއްކޮއެއް)

"أَبٌ" (ބައްޕައެއް) "مُعَلِّمٌ" (އުނގަންނައިދޭ މީހެއް) "طَالِبٌ" (ދަރިވަރެއް)

"طَبِيْبٌ" (ޑޮކްޓަރެއް) "مُسَافِرٌ" (ދަތުރުވެރިއެއް) "مُحَمَّدٌ" (މުޙައްމަދު)

"عِيسَى" (ޢީސާ) "مُوسَى" (މޫސާ)

[1] ބަދަލުނަމާއި، އިޝާރާތުގެ ނަމާއި ގުޅުވުމަށް ބޭނުންކުރާ ނަމާއި ސިފަތަކުގެ ތަފްސީލު ކުރިއަށް އޮތް ބައެއް ދިރާސާތަކުގައި ގެނެސްދޭނަމެވެ. (إن شاء الله)

މަޝްޤު

(ތިރީގައި އޮވަނީ ހަގީގީ ފިރިހެން ނަންނަމުގެ ތަރުޖަމާ ޢަނަވާނުތަކަށް ޤޫރަކޮންތޫ ބަހަށް މިސާލުތަކެވެ.)

"أَسَدٌ" (ސިންގާއެއް) "ذِئْبٌ" (ވަގުކުއްތާއެއް) "دِيْكٌ" (ހާކުއް) "كَلْبٌ" (ކުއްތާއެއް)

"أَرْنَبٌ" (ފުސްކަޅެއް) "حِمَارٌ" (ހިމާރެއް) "حِصَانٌ" (އަހެއް) "قِطٌّ" (ބުޅަލެއް)

"ضِفْدَعٌ" (ބޮޅެއް) "ثُعْبَانٌ" (ހަރުފަލެއް) "ثَعْلَبٌ" (ހިޔަލެއް)

ކުރިމަތިން މާނައާއި އެކު ހިތުން ދަސްކޮށް، މުދައްރިސަށް ކިޔައިދޭށެވެ!					
ވ.ރަނގަޅު		ރަނގަޅު		ރަނގަޅުކުރަން ބޭނުން	

الْاِسْمُ الْمُؤَنَّثُ الْحَقِيْقِي (ހަގީގީ އަންހެން ނަން)

الْاِسْمُ الْمُؤَنَّثُ الْحَقِيْقِيއަކީ އެ اِسْمއަކުން އިންސާނުންގެ ތެރެއިން އަންހެނެއްކަން ނުވަތަ ހައިވާނުންގެ ތެރެއިން އަންހެނެއް އެއްޗެއްކަން ދަލާލާތުކުރާ اِسْمއެވެ. އަދި މިއިން ކޮންމެ اِسْمއަކަށް ރުޖޫޢަވެވޭނޭ الضَّمير (ބަދަލުނަން)އާއި، اِسْمُ الْإِشارَة (އިޝާރާތުގެ ނަން)އާއި الصِّلَة (ގުޅުވުމަށް ބޭނުންކުރާ ނަން)އާއި، الصِّفَة (ސިފަކުރުން)ވެއެވެ.

މިސާލު **(ތިރީގައި އެވަނީ ހަމައި އަންހެން ނަންނަމުގެ ބައިން އިންސާނުންކަން ތަރުޖަމާ ބައެއް މިސާލުތަކެވެ.)**

"اِمْرَأَةٌ" (އަންހެނެއް) "بِنْتٌ" (އަންހެން ކުއްޖެއް) "أُخْتٌ" (ދައްތައެއް/ކޮއްކޮއެއް)

"أُمٌّ" (މަންމައެއް) "طَالِبَةٌ" (އަންހެން ދަރިވަރެއް) "طَبِيْبَةٌ" (އަންހެން ޑޮކްޓަރެއް)

"مُعَلِّمَةٌ" (އުނގަންނައިދޭ އަންހެނެއް) "مُسَافِرَةٌ" (އަންހެން ދަތުރުވެރިއެއް)

"مَرْيَمُ" (މަރިޔަމް) "سُعَادُ" (ސުޢާދު)

މިސާލު **(ތިރީގައި އެވަނީ ހަމައި އަންހެން ނަންނަމުގެ ބައިން ޖަނަވާރުންކަން ތަރުޖަމާ ބައެއް މިސާލުތަކެވެ.)**

"أَتَانٌ" (އަންހެން ހިމާރެއް) "قِطَّةٌ" (އަންހެން ބުޅަލެއް) "دَجَاجَةٌ" (ކުކުޅެއް)

"أَفْعَى" (އަންހެން ހަރުފައެއް) "كَلْبَةٌ" (އަންހެން ކުއްތާއެއް)

ކިޔުމަށްފަހު މާނައާއި އެކު ހިތުން ދަސްކޮށް، މުދައްރިސަށް ކިޔައިދީލާށެވެ!					
ވ.ރަނގަޅު		ރަނގަޅު		ރަނގަޅުކުރަން ބޭނުން	

الْاِسْمُ الْـمُذَكَّرُ الْمَجَازِي (މަޖާޒީ ފިރިހެން ނަން)

الْاِسْمُ الْمُذَكَّرُ الْمَجَازِيއަކީ އިންސާނުންނަށް އަދި ޖަނަވާރުންނަށް ނުވާ اِسْمއެވެ. ނަމަވެސް އެފަދަ اِسْمތައް ބޭނުންކުރުމުގައި އަޅުގަނޑުމެން الْاِسْمُ الْمُذَكَّرُ الْحَقِيْقِي (ޙަޤީޤީ ފިރިހެން ނަން)ގެ ބޭނުންކުރާ އުސޫލުންނެވެ. އެއީ އަދަދު ޟަމީރާއި، އިޝާރާތްކުރާމީހާއި، ގުޅުވުމާއި، ސިފަކުރުން ފަދަ އެންމެހައި ކަންކަމުގައެވެ.

މިސާލު __(ތިރީގައި އެވަނީ މަޖާޒީ ފިރިހެން ނަންތަކުން ދުވާލުކުރާ ބައެއް__ __މިސާލުތަކެވެ.)__

"قَلَمٌ" (ގަލަމެއް) "كِتَابٌ" (ފޮތެއް) "بَيْتٌ" (ގެއެއް) "مَلْعَبٌ" (ކުޅޭމައިދާނެއް)

"أَنْفٌ" (ނޭފަތެއް) "بَابٌ" (ދޮރެއް) "نَجْمٌ" (ތަރިއެއް) "الْقَمَرُ" (ހަނދު)

"جَمِيْلٌ" (ރީތި) "صَغِيْرٌ" (ކުޑަ)

ކިޔުމަށްފަހު މާނައާއި އެކު ހިޔުން ދަސްކޮށް، މުދައްރިސަކަށް ކިޔައިދޭށެވެ!					
މ. ރަނގަޅު		ރަނގަޅު		ރަނގަޅުކުރަން ބޭނުން	

الْاِسْمُ الْمُؤَنَّثُ الْمَجَازِي (މަޖާޒީ އަންހެން ނަން)

الْاِسْمُ الْمُؤَنَّثُ الْمَجَازِيއަކީ އިންސާނަކަށް އަދި ޖަނަވާރަކަށް ނުވާ اِسْمއެކެވެ. ނަމަވެސް އެފަދަ اِسْمއަށް ބޭނުންކުރުމުގައި އަމަލުކުރާނީ الْاِسْمُ الْمُؤَنَّثُ الْحَقِيقِي (ހަގީގީ އަންހެން ނަން)އަށް ބޭނުންކުރާ އުސޫލުންނެވެ. އެއީ އޭގެ ޟަމީރާއި، އިޝާރާތްކުރާބަސްތަކާއި، ޞިފަތަކާއި، ފިޢުލުން ފަދަ އެންމެހައި ކަންކަމުގައެވެ.

ތިރީގައި އެވަނީ މަޖާޒީ އަންހެން ނަމެއްކަން ދެނެގަނެވޭ ބައެއް މިސާލުތަކެވެ. މަޖާޒީ އަންހެން ނަމުގެ ގޮތުގައި ބޭނުންކުރެވޭ ތަފާތު ގޮތްތަކެއްވެއެވެ. އަދި އެފަދަ ނަންތަކުގެ ބައެއް އަލާމާތްތަކެއްވެސް ހުރެއެވެ.

އެގޮތުގައި؛

☞ އަންހެން ނަމުގެ އަލާމާތްތަކުގެ ތެރެއިން އެއް އަލާމަތަކީ "ة" (تَاءُ الْمَرْبُوْطَة އަލްމަރުބޫތާ)އެވެ. މިއީ ބަހެއްގެ ކޮޅުގައި އަންނަ އަކުރުތަކުގެ ތެރެއިން ހިމެނޭ އަކުރުތަކެއްކަމެވެ. މިހާ އިންސާނުންނާއި ޖަނަވާރުންގެ ނަންތަކަށް ފިޔަވައި "ة"އަކުރު ނުވާ ނަމަކަށް ނަމަ އެއީ މަޖާޒީ އަންހެން ނަމެކެވެ. "ة"އަކުރު ނުވާ ނަންތަކުގެ

ބައެއް މިސާލު؛

"سَيَّارَةٌ" (ކާރެއް) "نَافِذَةٌ" (ކުޑަދޮރެއް) "مِنْضَدَةٌ" (މޭޒެއް) "سَفِيْنَةٌ" (ނަވެއް)

"خَيْمَةٌ" (ޓެންޓެއް/ ފޮތިގެއެއް) "جَنَّةٌ" (ބަގީޗާއެއް/ ސުވަރުގެ)

އިސްވެދިޔަ މިސާލުތަކުގައި ކަލިމައިގެ ނިމުމުގައި އޮވާ ތާމަރްބޫޠާއަކީ ކަލިމައިގެ އަސްލުއަކުރުތަކުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ ތާމަރްބޫޠާއެކެވެ. މިފަދަ ނަންނަމަކީ އުއްމުކަން ނުވަތަ ތަނަކަން ދޭހަކޮށްދޭ ނަންނަމެވެ.

ނަމުގެ އަސްލު އަކުރުތަކުގެ ތެރޭގައި އިތުރުކުރެވިފައިވާ އަކުރުތަކާ އަސްނާސި ބަދަލް ފިރިހެން ސިފަތައް އަންހެންސިފަތަކަށް ބަދަލުވެއެވެ. މިސާލަކަށް؛ "جَمِيْلٌ" (ރީތި)

"جَمِيْلَةٌ" (ރީތި)

☞ އަންހެން ނަމުގެ އަލާމާތްތަކުގެ ތެރެއިން އަނެއް އަލާމާތަކީ "ى" (الْأَلِفُ الْمَقْصُورَة އަލިފު މަޤްޞޫރާ)އެވެ. މިއާ އިންސާނުންނާއި ހައިވާނުންގެ ނަންތައް ފިޔަވައި "ى"އަކަށް ނިމޭ ނަމެއް ނަމަ އެއީ މުޠްލަޤަށް އަންހެން ނަމެކެވެ. "ى"އަކަށް ނިމޭ ނަންނަމުގެ ބައެއް މިސާލު؛

"فَتْوَى" (ފަތުވާ) "ذِكْرَى" (ހަނދާންކޮށްދިނުން) "دَعْوَى" (ދަޢުވާ)

"بُشْرَى" (އުފާވެރި ޚަބަރު)

☞ އަންހެން ނަމުގެ އަލާމާތްތަކުގެ ތެރެއިން އަނެއް އަލާމާތަކީ "ا" (الْأَلِفُ الْمَمْدُودَة އަލިފު މަމްދޫދާ)އެވެ. ވީމާ އިންސާނުންނާއި ހައިވާނުންގެ ނަންތައް ފިޔަވައި "ا" އަކަށް ނިމޭ ނަމެއް ނަމަ އެއީ މުޅިން އަންހެން ނަމެކެވެ. "ا" އަށް ނިމޭ ނަންނަމުގެ ބައެއް މިސާލު؛

"صَحْرَاءُ" ((ހަނަފަސް) ސަހަރާއެއް) "عَاشُوْرَاءُ" (އާޝޫރާ) "حَسَنَاءُ" (ރީތި)

"أَقْرِبَاءُ" (ތިމާގެ ބައެއް) "سَمَاءٌ" (އުޑު)

☞ އިންސާނާގެ ހަށިގަނޑުގައި ޖޯޑު ހަމަވާ ގުނަވަންތަކަކީ މަޢާނީ އަންހެން ނަމުގެ ގޮތުގައި އަރަބި ބަހުގައި ބޭނުންކުރާ ގުނަވަންތަކެވެ. އެފަދަ ގުނަވަންތަކުގެ ބައެއް މިސާލުތައް؛

"ذِرَاعٌ" (އަތެއް) "يَدٌ" (އަތްތިލައެއް) "كَفٌّ" (އަތްތިލައެއް) "رِجْلٌ" (ފައެއް)

"عَيْنٌ" (ލޯއެއް) "أُذُنٌ" (ކަންފަތެއް) "فَخْذٌ" (ފަޔަމަސްގަނޑެއް) "خَدٌّ" (ކޯތާފަތެއް)

މިފަދަ ނަންނަމަކީ އެ ނަމުގައި އަންހެންކަމުގެ އަލާމާތްތަކުގެ ތެރެއިން އެއްވެސް އަލާމާތެއް ފެންނަން ނެތް ނަންނަމެވެ.

<u>އަންހެންލަފުޒު އަލާމާތެއް ނެތްނަމަވެސް ޢަރަބި ބަހުގައި މަޖާޒީ އަންހެން ނަމެއްގެ ގޮތުގައި ބޭނުންކުރެވުން އައިސްފައިވާ ނަންނަމުގެ އިތުރު ބައެއް މިސާލު؛</u>

"نَارٌ" (އަލިފާން) "الشَّمْسُ" (އިރު) "جَهَنَّمُ" (ނަރަކަ) "أَرْضٌ" (ބިމް)

"دَارٌ" (ގެއް) "سَمَاءٌ" (އުޑެއް)

<u>އިންސާނުން ފިޔަވައި جَمْعُ ވާ ނަންނަމަކީވެސް އަންހެން ނަމެއްގެ ގޮތުގައި ބޭނުންކުރެވޭ ނަންނަމެވެ. މިފަދަ ނަންނަމަކީ އޭގެ އެކަހެރި ގޮތަށް ބަލާއިރު ފިރިހެން ނަމަކަށް ނުވިޔަސް އަންހެން ނަމަކަށްވެސް ވެދާނެއެވެ. ވީމާ ޖަނަވާރު ފަދަ ތަކެތީގެ ނަންތަވެސް جَمْعُ ވުމުން މި ބައިގައި ހިމެނޭނެއެވެ. މިފަދަ ނަންނަމުގެ ބައެއް މިސާލު؛</u>

"جِبَالٌ" (ފަރުބަދަތަކެއް) "كُتُبٌ" (ފޮތްތަކެއް) "أَقْلاَمٌ" (ގަލަންތަކެއް)

"نَوَافِذُ" (ކުޑަ ދޮރުތަކެއް) "سَيَّارَاتٌ" (ކާރުތަކެއް) "كِلاَبٌ" (ކުއްތާތަކެއް)

⇐ "جَبَلٌ" (ފަރުބަދައެއް) "كِتَابٌ" (ފޮތެއް) "قَلَمٌ" (ގަލަމެއް) މިއީ މަޖާޒީ ފިރިހެން އެކަހެރި ނަންނަމެވެ. ނަމަވެސް އިންސާނުން ފިޔަވައި جَمْعُ ވާ ކޮންމެ ނަމަކީ އަންހެން ނަމެއްގެ ގޮތުގައި ބޭނުންކުރެވޭ އެއްޗަކަށް ވާތީ

"جِبَالٌ" (ފަރުބަދަތަކެއް) "كُتُبٌ" (ފޮތްތަކެއް) "أَقْلَامٌ" (ގަލަންތަކެއް) މި ނަންނަމަކީ މަޖާޒީ އަންހެން ނަންނަމެވެ.

⇐ "نَافِذَةٌ" (ކުޑަ ދޮރެއް) "سَيَّارَةٌ" (ކާރެއް) މިއީ މަޖާޒީ އަންހެން ނަންނަމެވެ. އަދި މިފަދަ ނަންނަން جَمْعُ ވުމުންވެސް ބޭނުންކުރާނީ މަޖާޒީ އަންހެން ނަމްބަރު ގޮތުގައެވެ. މިސާ "نَوَافِذُ" (ކުޑަ ދޮރުތަކެއް) "سَيَّارَاتٌ" (ކާރުތަކެއް) މި ނަންނަމަކީވެސް މަޖާޒީ އަންހެން ނަންނަމެވެ.

⇐ "كَلْبٌ" (ކުއްތާއެއް) މިއީ ހަގީގީ ފިރިހެން ނަމެކެވެ. ނަމަވެސް އިންސާނުން ފިޔަވައި جَمْعُ ވާ ނަންނަމަކީ މަޖާޒީ އަންހެން ނަންކަމުގައި ވާތީ މިފަދަ ނަންނަން جَمْعُ ވުމުންވެސް ބޭނުންކުރާނީ މަޖާޒީ އަންހެން ނަމްބަރު ގޮތުގައެވެ. މިސާ "كِلَابٌ" (ކުއްތާތަކެއް) މި ނަމަކީވެސް މަޖާޒީ އަންހެން ނަމެކެވެ.

ކިޔުމަށް މާނައާއި އެކު ހިތުން ދަސްކޮށް، މުދައްރިސަށް ކިޔައިދީށެވެ!					
ވ. ރަނގަޅު		ރަނގަޅު		ރަނގަޅުކުރަން ބޭނުން	

☞ މަޖާޒީ ފިރިހެން ނަމާއި މަޖާޒީ އަންހެން ނަމަކީ (جَمْعُ ވާ ހައިވާނުންގެ ނަންތައް ފިޔަވައި) ފިރިހެން އަދި އަންހެންނަމުގެ ސިފަ ދީބަހުގައިވާ ތަފާތެއް ނެތެވެ. އެހެން އިބާރާތަކުން ބުނަނީނަމަ ވަކި ޖިންސެއް ކަނޑައެޅިފައިނުވާ ތަފާތެކެވެ. ނަމަވެސް އަރަބި ބަހުގައި ނަން ބެހޭ ތިންވަނަ ބައެއް ނުވާތީ މިފަދަ ނަންތައް، މަޖާޒީ ގޮތުގައި ފިރިހެން ނުވަތަ އަންހެން ނަމުކަމުގައި ކަނޑައެޅިފައިވެއެވެ. މިގޮތް ކަނޑައެޅުމުގައި ނަމުގައި އަންހެންނަމުގެ ޢަލާމާތެއް ނުވާނަމަ އެއީ ފިރިހެން ނަމުކަމުގައި ބަލާނެއެވެ. (މިސާލަކަށް ނަމުގެ ފަހު އަކުރަކީ ތަޢްނީޘުގެ ތާއެއްނަމަ ނުވަތަ އަލިފް މަމްދޫދާއް ނުވަތަ އަލިފް މަޤްޞޫރާއް ނަމަ އެނަމަކީ މަޖާޒީ އަންހެން ނަމެކެވެ. އަދި ހަމަ އެހެންމެ ޢިބާރާތުން އެ ނަމެއް ބޭނުންކުރެވިފައި މިހާބަނަންވެސް އަންހެން ނަމެއްގެ ގޮތުގައި ބޭނުންކުރާ ނަންނަމަކީވެސް އަންހެން ނަންނަމެވެ. މިފަދަ ނަންނަމަކަށް الْمُؤَنَّثُ السَّمَاعِي ކިޔައެވެ. މިފަދަ ނަންތައް ދެނެގަތުމަށްޓަކައި އަޑުއަހައިގެން ޝުޢޫރުވާންޖެހެނީ ނުވަތަ އަސްލެއްކަމުގައި ބަޔާންކުރެވިފައި އަރަބި ބަހުގެ ޤަވާޢިދު ފޮތްތަކުގައި ޖެހިލިޔަސްނަމެކެވެ.)

التَّدْرِيْبُ 4.1 ތަރިބަކުރުން 4.1

ގުޅުވާށެވެ!

دَجَاجَةٌ	الْاِسْمُ الْمُذَكَّرُ الْحَقِيْقِي	نَجْمٌ
رَجُلٌ		أَتَانٌ
بِنْتٌ	الْاِسْمُ الْمُؤَنَّثُ الْحَقِيْقِي	ذِكْرَى
سَيَّارَةٌ		دِيْكٌ
قَلَمٌ	الْاِسْمُ الْمُذَكَّرُ الْمَجَازِي	طَبِيْبَةٌ
أُذُنٌ		أَنْفٌ
أَبٌ	الْاِسْمُ الْمُؤَنَّثُ الْمَجَازِي	سَمَاءٌ
أَسَدٌ		صَغِيْرٌ

ވ.ރަނގަޅު		ރަނގަޅު		ރަނގަޅުކުރަން ބޭނުން	

الدَّرْسُ الْخَامِسُ ފަސްވަނަ ދިރާސަތު

الْأَسْمَاءُ الْإِشَارَة (އިޝާރާތުގެ ނަންތައް)

މި ދިރާސަތުން ހާސިލުކުރަންޖެހޭ މިންވަރު؛

އިޝާރާތުގެ ނަންތައް ބޭނުންވާ ބައިތައް ބުނަން އެނގުން.

އިޝާރާތުގެ ނަންތައް ބުނަން އެނގުން.

ޢަރަބީގެ އިޝާރާތުގެ ނަން ބޭނުންކޮށްގެން އިޝާރާތްކުރަން އެނގުން.

ކުލަޖައްސާލަމާ!

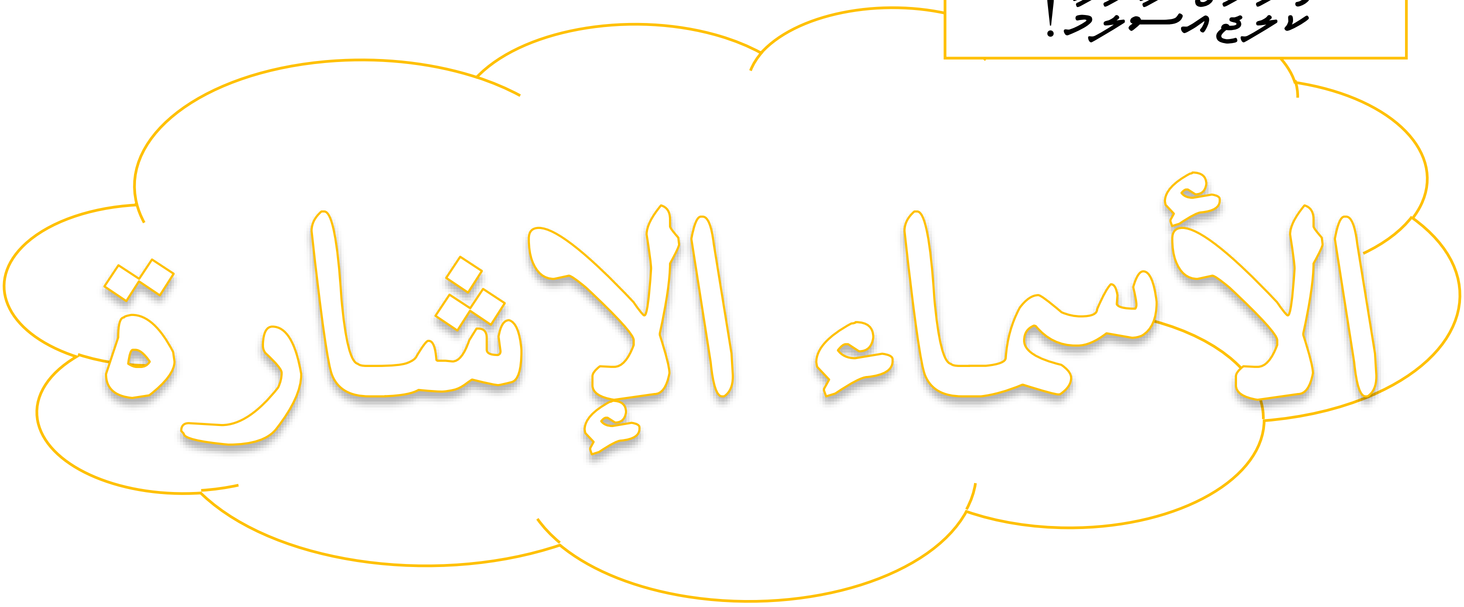

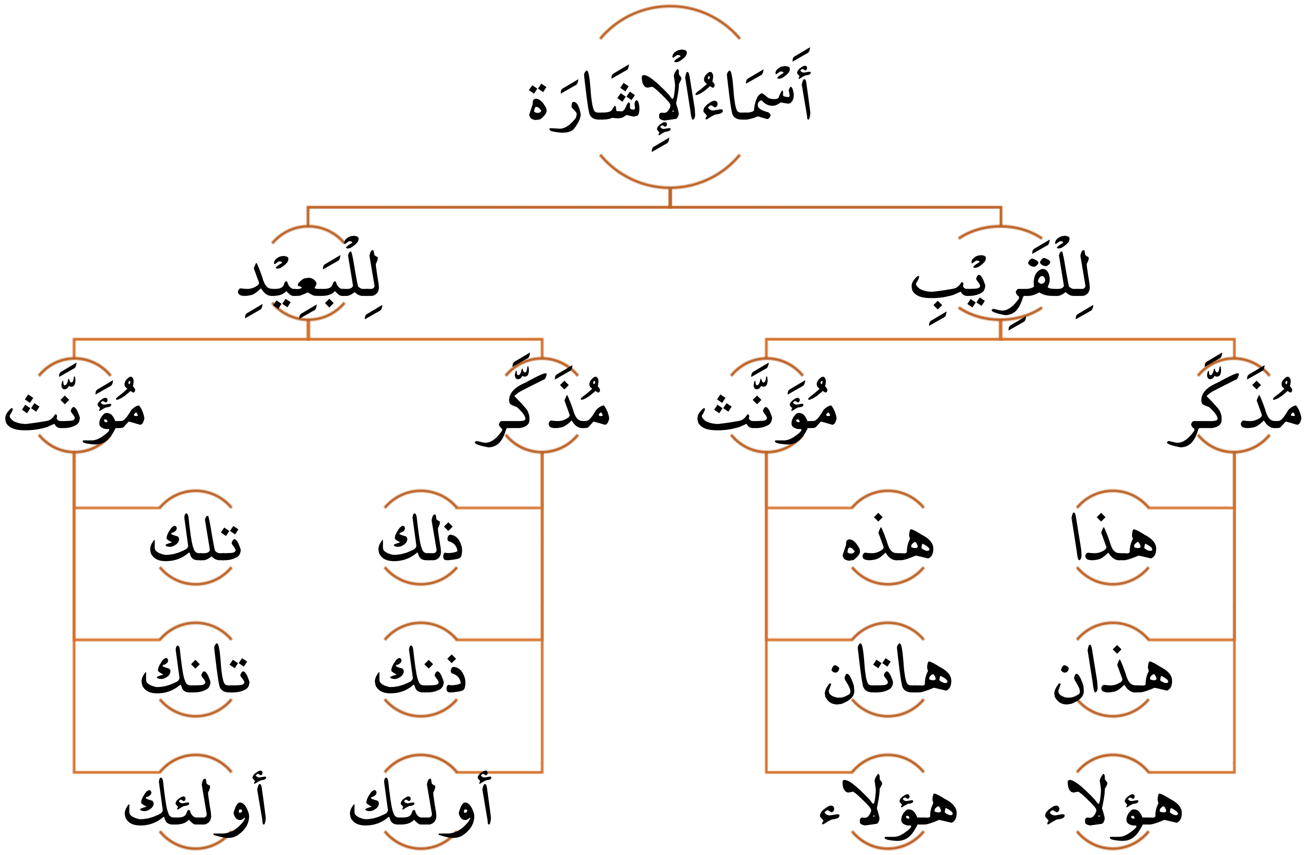

أَسْمَاءُ الْإِشَارَة ނުވަތަ އިޝާރާތުގެ ނަންނަމަކީ ކަނޑައެޅޭ ވަކި ފަރާތަކަށް (މީހަކަށް ނުވަތަ އެއްޗަކަށް ނުވަތަ ތަނަކަށް ނުވަތަ ދަބުނަލީ އެއްޗަކަށް، އެ ފަރާތެއް ފެންނަން ހުންނަ ހާލަތުގައި ނުވަތަ ފެންނަން ނެތް ހާލަތުގައި) އިޝާރާތްކުރުމަށް ބޭނުންކުރާ ނަންނަމެވެ. އިޝާރާތުގެ ނަން ދެބަޔަކަށް ބެހެއެވެ. އެއީ؛ "أَسْمَاءُ الْإِشَارَة لِلْقَرِيب" ކައިރިގައިވާ މީހަކަށް/އެއްޗަކަށް އިޝާރާތްކުރުމަށް ބޭނުންކުރާ ނަންނަމާއި، "أَسْمَاءُ الْإِشَارَة لِلبَعِيد" ދުރުގައިވާ މީހަކަށް/އެއްޗަކަށް އިޝާރާތްކުރުމަށް ބޭނުންކުރާ ނަންނަމެވެ.

أَسْمَاءُ الْإِشَارَة لِلْقَرِيب (ކައިރީގައިވާ މީހަކަށް/އެއްޗަކަށް އިޝާރާތްކުރުމަށް ބޭނުންކުރާ ނަންނަން)ގެ ޚުލާސާ

☞ ކައިރީގައިވާ އެކަކަށް ނަމަކަށް އިޝާރާތްކުރާއިރު ބޭނުންކުރާނީ هَذَا / هَذِهِއެވެ.

(ލިޔުމުގައި هَذَا/ هَذِهِ އޮތަސް ކިޔާނީ هَاذَا/ هَاذِهِ މިގޮތަށެވެ.)

☞ ކައިރީގައިވާ ދެއް ނަމަކަށް އިޝާރާތްކުރާއިރު ބޭނުންކުރާނީ هَذَانِ / هَاتَانِއެވެ.

(ލިޔުމުގައި هَذَان އޮތަސް ކިޔާނީ هَاذَانِ މިގޮތަށެވެ.)

☞ ކައިރީގައިވާ ގިނަ ނަމަކަށް އިޝާރާތްކުރާއިރު އިންސާނުން ނަމަ ބޭނުންކުރާނީ هَؤُلَاءِއެވެ. (ލިޔުމުގައި هَؤُلَاءِ އޮތަސް ކިޔާނީ هَاؤُلَاءِ މިގޮތަށެވެ.) އިންސާނުން ފިޔަވައި جَمْعُވާ ނަންނަމަކަށް ބޭނުންކުރާނީ هَذِهِއެވެ.

أَسْمَاءُ الْإِشَارَة لِلبَعِيد (ދުރުގައިވާ މީހަކަށް/އެއްޗަކަށް އިޝާރާތްކުރުމަށް
ބޭނުންކުރާ ނަންނަން)ގެ ޚުލާޞާ

☜ ދުރުގައިވާ އެކަވެރި ނަމަކަށް އިޝާރާތްކުރާއިރު ބޭނުންކުރާނީ ذَلِكَ/ تِلْكَއެވެ.

(ލިޔުމުގައި ذَلِكَ އޮތަސް ކިޔާނީ ذَالِكَ މިގޮތަށެވެ.)

☜ ދުރުގައިވާ ދުއި ނަމަކަށް އިޝާރާތްކުރާއިރު ބޭނުންކުރާނީ ذَنِكَ/ تَانِكَއެވެ.

(ލިޔުމުގައި ذَنِكَ އޮތަސް ކިޔާނީ ذَانِكَ މިގޮތަށެވެ.)

ދުރުގައިވާ ގިނަ ނަމަކަށް އިޝާރާތްކުރާއިރު އިންސާނުން ނަމަ ބޭނުންކުރާނީ أُولَئِكَއެވެ. (ލިޔުމުގައި أُولَئِكَ އޮތަސް ކިޔާނީ أُلَائِكَ މިގޮތަށެވެ.) އިންސާނުން ފިޔަވައި جَمْعُވާ ނަންނަމަށް ބޭނުންކުރާނީ تِلْكَއެވެ.

އިޝާރާތުގެ ނަންތައް މާނައާއި އެކު ހިތުން ދަސްކޮށް، މުދައްރިސަން ކިޔައިދޭށެވެ!					
ވ. ރަނގަޅު		ރަނގަޅު		ރަނގަޅުކުރަން ބޭނުން	

أَسْمَاءُ الْإِشَارَة لِلْقَرِيب ގެ ތަފްސީލު

❐ ކައިރީގައިވާ އެކަކަށް ސަމަކަށް އިޝާރާތްކުރާއިރު ބޭނުންކުރާނީ هذا / هذه (މިއީ...)އެވެ.

هَذَا ބޭނުންކުރާނީ ކައިރީގައިވާ އެކަކު ފިރިހެނަކަށް ނުވަތަ ފިރިހެން އެއްޗަކަށް (މަޖާޒީ ގޮތުން ފިރިހެން އެއްޗެއްކަމުގައި ވިސްނާވެސް) އިޝާރާތްކުރާއިރުއެވެ. هذه ބޭނުންކުރާނީ ކައިރީގައިވާ އެކަކު އަންހެނަކަށް ނުވަތަ އަންހެން އެއްޗަކަށް (މަޖާޒީ ގޮތުން އަންހެން އެއްޗެއްކަމުގައި ވިސްނާވެސް) އިޝާރާތްކުރާއިރުއެވެ. މީގެ އިތުރުން އިންސާނުން ފިޔަވައި جَمْعُ ވާ އެއްޗެއްސަށް އިޝާރާތްކުރާއިރުވެސް هذه ބޭނުންކުރަނީއެވެ.

މިސާލު

هَذَا وَالِدٌ (މިއީ ބައްޕައެކެވެ.)	ހަގީގީ ފިރިހެން (އިންސާނެއް)
هَذِهِ وَالِدَةٌ (މިއީ މަންމައެކެވެ.)	ހަގީގީ އަންހެން (އިންސާނެއް)
هَذَا جَمَلٌ (މިއީ ޖަމަލެކެވެ.)	ހަގީގީ ފިރިހެން (ޖަނަވާރު)
هَذِهِ بَقَرَةٌ (މިއީ ގެރިއެކެވެ.)	ހަގީގީ އަންހެން (ޖަނަވާރު)
هَذَا قَلَمٌ (މިއީ ގަލަމެކެވެ.)	މަޖާޒީ ފިރިހެން
هَذِهِ حَقِيْبَةٌ (މިއީ ދަބަހެކެވެ.)	މަޖާޒީ އަންހެން

هَذِهِ جِمَالٌ (މިއީ ޖަމަލުތަކެކެވެ.)	އިންސާނުން ފިޔަވައި ޖަމްއުވާ ނަންތަކަށް. އަންހެން ނަމާއި ފިރިހެން ނަމަށްވެސް.
هَذِهِ بَقَرٌ (މިއީ ގެރިތަކެކެވެ.)	
هَذِهِ أَقْلَامٌ (މިއީ ގަލަންތަކެކެވެ.)	
هَذِهِ حَقِيْبَاتٌ (މިއީ ދަބަސްތަކެކެވެ.)	

ޖުމުލަތައް މާނައާއި އެކު ހިތުން ދަސްކޮށް، މުދައްރިސަށް ކިޔައިދީށެވެ!					
ވ. ރަނގަޅު		ރަނގަޅު		ރަނގަޅުކުރަން ބޭނުން	

❑ ކައިރީގައިވާ ދެއި ނަމަކަށް އިޝާރާތްކުރާއިރު ބޭނުންކުރާނީ هذان / هاتان (މިއީ...)އެވެ.

هذان ބޭނުންކުރާނީ ކައިރީގައިވާ ދެ ފިރިހެންނުންނަށް ނުވަތަ ފިރިހެން ދެ އެއްޗަކަށް (މަޛާކިރު ގޮތުން ފިރިހެން ދެ އެއްޗެއްކަމުގައި ވިނަމަވެސް) އިޝާރާތްކުރާއިރުއެވެ.

هاتان ބޭނުންކުރާނީ ކައިރީގައިވާ ދެ އަންހެނުންނަށް ނުވަތަ އަންހެން ދެ އެއްޗަކަށް (މަޛާކިރު ގޮތުން އަންހެން ދެ އެއްޗެއްކަމުގައި ވިނަމަވެސް) އިޝާރާތްކުރާއިރުއެވެ.

މިސާލު

هَذَانِ وَالِدَانِ (މިއީ ދެ ބައްޕައެވެ.)	ހަގީގީ ފިރިހެން (އިންސާނުން)
هَاتَانِ وَالِدَتَان (މިއީ ދެ މަންމައެވެ.)	ހަގީގީ އަންހެން (އިންސާނުން)

هَذَانِ جَمَلَانِ (މިއީ ދެ ޖަމަލެވެ.)	ހަޤީޤީ ފިރިހެން (ޖަނަވާރު)
هَاتَانِ بَقَرَتَانِ (މިއީ ދެ ގެރިއެވެ.)	ހަޤީޤީ އަންހެން (ޖަނަވާރު)
هَذَانِ قَلَمَانِ (މިއީ ދެ ގަލަމެވެ.)	މަޖާޒީ ފިރިހެން
هَاتَانِ حَقِيْبَتَانِ (މިއީ ދެ ދަބަހެވެ.)	މަޖާޒީ އަންހެން

ޤުދުރަބައް މާނައާއި އެކު ހިތުން ދަސްކޮށް، މުދައްރިސަށް ކިޔައިދޭށެވެ!					
ވ.ރަނގަޅު		ރަނގަޅު		ރަނގަޅުކުރަން ބޭނުން	

❐ ކައިރިގައިވާ ގިނަ ނަމުތަކަށް އިޝާރާތްކުރާއިރު އިސްތިސްނާން ނަމަ ބޭނުންކުރާނީ

هَؤُلَاءِ (މިއީ...)އެވެ.

هؤلاء ބޭނުންކުރާނީ ކައިރިގައިވާ ގިނަ ފިރިހެނުންތަކަކަށް ނުވަތަ އަންހެނުންތަކަކަށް ނުވަތަ ފިރިހެނުންތަކާއި އަންހެނުންތަކަކަށް އިޝާރާތްކުރާއިރުއެވެ. މީގެ އިތުރުން އިސްތިސްނާން ފިޔަވައި جَمْعُ ވާ އެއްޗެއްސަށް އިޝާރާތްކުރުމަށްވެސް هؤلاء ބޭނުންކުރެވިދާނެއެވެ. ނަމަވެސް އާއްމުގޮތެއްގައި ބޭނުންކުރަނީ هذه އެވެ.

މިސާލު

هَؤُلَاءِ وَالِدُونَ (މިއީ ބައްޕައިންތަކެވެ.)	ހަޤީޤީ ފިރިހެން (އިންސާނުން)
هَؤُلَاءِ وَالِدَاتٌ (މިއީ މަންމައިންތަކެވެ.)	ހަޤީޤީ އަންހެން (އިންސާނުން)

أَسْمَاءُ الْإِشَارَةِ لِلْبَعِيد ގެ ތަފްސީލު

❒ ދުރުގައިވާ އެތަކެތި ނަމަކަށް އިޝާރާތްކުރާއިރު ބޭނުންކުރާނީ ذلك / تلك (އެއީ...)އެވެ.

ذلك ބޭނުންކުރާނީ ދުރުގައިވާ އެންމެ ފިރިހެނަކަށް ނުވަތަ ފިރިހެން އެއްޗަކަށް (މަޖާޒީ ގޮތުން ފިރިހެން އެއްޗެއްކަމުގައި ވިސްނަމަވެސް) އިޝާރާތްކުރާއިރުއެވެ. تلك ބޭނުންކުރާނީ ދުރުގައިވާ އެންމެ އަންހެނަކަށް ނުވަތަ އަންހެން އެއްޗަކަށް (މަޖާޒީ ގޮތުން އަންހެން އެއްޗެއްކަމުގައި ވިސްނަމަވެސް) އިޝާރާތްކުރާއިރުއެވެ. މީގެ އިތުރުން އިންސާނުން ފިޔަވައި جَمْعُވާ އެއްޗެހިތަކަށް އިޝާރާތްކުރުމަށްވެސް تلك ބޭނުންކުރެވެއެވެ.

މިސާލު

ذَلِكَ وَالِدٌ (އެއީ ބައްޕައެކެވެ.)	ހަޤީޤީ ފިރިހެން (އިންސާނެއް)
تِلْكَ وَالِدَةٌ (އެއީ މަންމައެކެވެ.)	ހަޤީޤީ އަންހެން (އިންސާނެއް)
ذَلِكَ جَمَلٌ (އެއީ ޖަމަލެކެވެ.)	ހަޤީޤީ ފިރިހެން (ޖަނަވާރު)
تِلْكَ بَقَرَةٌ (އެއީ ގެރިއެކެވެ.)	ހަޤީޤީ އަންހެން (ޖަނަވާރު)
ذَلِكَ قَلَمٌ (އެއީ ގަލަމެކެވެ.)	މަޖާޒީ ފިރިހެން
تِلْكَ حَقِيبَةٌ (އެއީ ދަބަހެކެވެ.)	މަޖާޒީ އަންހެން

تِلْكَ جِمَالٌ (އެއީ ޖަމަލުތަކެކެވެ.)	އިންސާނުން ފިޔަވައި ޖަމްޢާ ނަންތަކަށް. އަންހެން ނަމާއި ފިރިހެން ނަމަކުރެވެސް.
تِلْكَ بَقَرٌ (އެއީ ގެރިތަކެކެވެ.)	
تِلْكَ أَقْلَامٌ (އެއީ ގަލަންތަކެކެވެ.)	
تِلْكَ حَقِيْبَاتٌ (އެއީ ދަބަސްތަކެކެވެ.)	

ޖުމުލަތައް މާނައާއި އެކު ހިތުން ދަސްކޮށް، މުދައްރިސަށް ކިޔައިދީށެވެ!					
ވ. ރަނގަޅު		ރަނގަޅު		ރަނގަޅުކުރަން ބޭނުން	

☐ ދުރުގައިވާ ދުރު ނަމަކަށް އިޝާރާތްކުރާއިރު ބޭނުންކުރާނީ ذنك / تانك (އެއީ...)އެވެ.

ذنك ބޭނުންކުރާނީ ދުރުގައިވާ ދެ ފިރިހެނުންނަށް ނުވަތަ ފިރިހެން ދެ އެއްޗަށް (މަޖާޒީ ގޮތުން ފިރިހެން ދެ އެއްޗެއްކަމުގައި ވިޔަސްވެސް) އިޝާރާތްކުރާއިރުއެވެ.

تانك ބޭނުންކުރާނީ ދުރުގައިވާ ދެ އަންހެނުންނަށް ނުވަތަ އަންހެން ދެ އެއްޗަށް (މަޖާޒީ ގޮތުން އަންހެން ދެ އެއްޗެއްކަމުގައި ވިޔަސްވެސް) އިޝާރާތްކުރާއިރުއެވެ.

މިސާލު

ذَنِكَ وَالِدَانِ (އެއީ ދެ ބައްޕައެވެ.)	ހަޤީޤީ ފިރިހެން (އިންސާނުން)
تَانِكَ وَالِدَتَانِ (އެއީ ދެ މަންމައެވެ.)	ހަޤީޤީ އަންހެން (އިންސާނުން)
ذَنِكَ جَمَلَانِ (އެއީ ދެ ޖަމަލެވެ.)	ހަޤީޤީ ފިރިހެން (ޖަނަވާރު)
تَانِكَ بَقَرَتَانِ (އެއީ ދެ ގެރިއެވެ.)	ހަޤީޤީ އަންހެން (ޖަނަވާރު)

ذنك قلمانِ (އެއީ ދެ ގަލަމެވެ.)	މަޘާނީ ފިރިހެން
تانك حقيبتان (އެއީ ދެ ދަބަހެވެ.)	މަޘާނީ އަންހެން

ދުމުރަތައް މާނައާއި އެކު ހިތުން ދަސްކޮށް، މުދައްރިސަށް ކިޔައިދޭށެވެ!					
ވ.ރަނގަޅު		ރަނގަޅު		ރަނގަޅުކުރަން ބޭނުން	

❐ ދުރުގައިވާ ގިނަ ނަފަރަށް އިޝާރާތްކުރާއިރު އިންސާނުން ނަމަ ބޭނުންކުރާނީ

أولئك (އެއީ...)އެވެ.

أولئك ބޭނުންކުރާނީ ދުރުގައިވާ ގިނަ ފިރިހެނުންނަށްވާނަމަ ނުވަތަ އަންހެނުންނަށްވާނަމަ ނުވަތަ ފިރިހެނުންނާއި އަންހެނުންނަށްވާނަމަ އިޝާރާތްކުރާއިރުއެވެ. މީގެ އިތުރުން އިންސާނުން ފިޔަވައި جَمْعُ ވާ އެއްޗެއްސަށް އިޝާރާތްކުރުމަށް أولئك ބޭނުންކުރެވިދާނެއެވެ. ނަމަވެސް އާއްމުގޮތެއްގައި ބޭނުންކުރަނީ تلكއެވެ.

މިސާލު

أُولَئِكَ وَالِدُونَ (އެއީ ބައްޕައިންނެކެވެ.)	ޖަމްޢު ފިރިހެން (އިންސާނުން)
أُولَئِكَ وَالِدَاتٌ (އެއީ މަންމައިންނެކެވެ.)	ޖަމްޢު އަންހެން (އިންސާނުން)

ދުމުރަތައް މާނައާއި އެކު ހިތުން ދަސްކޮށް، މުދައްރިސަށް ކިޔައިދޭށެވެ!					
ވ.ރަނގަޅު		ރަނގަޅު		ރަނގަޅުކުރަން ބޭނުން	

التَّدْرِيْبُ 5.1 ފަރިތަކުރުން 5.1

އިޝާރާތުގެ ނަމާއި އެކަށީގެންވާ ނަމެއް ބޭނުންކޮށްގެން ހުސްތަންތަން ފުރާށެވެ! އެއް ނަމެއް ބޭނުންކުރުމުގެ ބަދަލުގައި ތަފާތު ނަންތައް ބޭނުންކުރެވޭތޯ ބަލާށެވެ!

أَسْمَاءُ الْإِشَارَة لِلْقَرِيب	أَسْمَاءُ الْإِشَارَة لِلْبَعِيد
1.هذا ________________	1. ذلك ________________
2.هذان ________________	2.ذنك ________________
3.هؤلاء ________________	3.أولئك ________________
4.هذه ________________	4.تلك ________________
5.هاتان ________________	5.تانك ________________
6.هؤلاء ________________	6.أولئك ________________
7.هذه ________________	7.تلك ________________

ވ. ރަނގަޅު		ރަނގަޅު		ރަނގަޅުކުރަން ބޭނުން	

އިތުރު މަޢުލޫމާތު

بَعْضُ الْأَعْدَاد (ބައެއް އަދަދުތައް)

٣	٢	١	٠
ثَلَاثٌ/ ثَلَاثَةٌ	اِثْنَانِ/ اِثْنَتَانِ	وَاحِدٌ/ وَاحِدَةٌ	صِفْرٌ
٧	٦	٥	٤
سَبْعٌ/ سَبْعَةٌ	سِتٌّ/ سِتَّةٌ	خَمْسٌ/ خَمْسَةٌ	أَرْبَعٌ/ أَرْبَعَةٌ
	١٠	٩	٨
	عَشْرٌ / عَشْرَةٌ	تِسْعٌ / تِسْعَةٌ	ثَمَانِي/ ثَمَانِيَةٌ

އަދަދުތައް މާނައާއި އެކު ހިތުން ދަސްކޮށް، މުދައްރިސަށް ކިޔައިދޭށެވެ!					
ވ.ރަނގަޅު		ރަނގަޅު		ރަނގަޅުކުރަން ބޭނުން	

الْحِوَار (ޑައިލޮގު ވާހަކަ)

الحِوَار 1 (ޑައިލޮގު ވާހަކަ 1)

خَالِد	السَّلَامُ عَلَيْكُم	السَّلَامُ عَلَيْكُم
خَلِيل	وَعَلَيْكُمُ السَّلَام	وَعَلَيْكُمُ السَّلَام
خَالِد	اِسْمِي خَالِدٌ. مَا اسْمُكَ؟	އަހަރެންގެ ނަމަކީ ޚާލިދު. ކަލޭގެ ނަމަކީ ކޮބާ؟
خَلِيل	اِسْمِي خَلِيْل.	އަހަރެންގެ ނަމަކީ ޚަލީލު.
خَالِد	كَيْفَ حَالُكَ؟	ކަލޭގެ ހާލު ކިހިނެއް؟
خَلِيل	بِخَيْرٍ، وَالْحَمْدُ لِلّٰه. وَكَيْفَ حَالُكَ أَنْتَ؟	(އަހަރެންގެ ހާލު) ރަނގަޅު. ޝުކުރުވެރިވަނީ اللهއަށް. ކަލޭގެ ހާލު ކިހިނެއްތަ؟
خَالِد	بِخَيْرٍ، وَالْحَمْدُ لِلّٰه.	(އަހަރެންގެ ހާލުވެސް) ރަނގަޅު. ޝުކުރުވެރިވަނީ اللهއަށް.

މި މުޚާޠަބާ ނަގާފައި ވަނީ "الْعَرَبِيَّةُ بَيْنَ يَدَيْكَ 1"ގެ ފޮތުންނެވެ.

الحِوَار 2 (ދެކެވޭ ވާހަކަ 2)

خَوْلَة	السَّلَامُ عَلَيْكُم	السَّلَامُ عَلَيْكُم
خَدِيجَة	وَعَلَيْكُمُ السَّلَام	وَعَلَيْكُمُ السَّلَام
خَوْلَة	اِسْمِي خَوْلَة. مَا اسْمُكِ؟	އަހަރެންގެ ނަމަކީ ޚައުލާ. ކަލޭގެ ނަމަކީ ކޮބާ؟
خَدِيجَة	اِسْمِي خَدِيجَة.	އަހަރެންގެ ނަމަކީ ޚަދީޖާ.
خَوْلَة	كَيْفَ حَالُكِ؟	ކަލޭގެ ހާލު ކިހިނެއް؟
خَدِيجَة	بِخَيْرٍ، وَالْحَمْدُ لِلَّه. وَكَيْفَ حَالُكِ أَنْتِ؟	(އަހަރެންގެ ހާލު) ރަނގަޅު. ޙަމްދުކުރަނީ الله އަށް. ކަލޭގެ ހާލު ކިހިނެއްތަ؟
خَوْلَة	بِخَيْرٍ، وَالْحَمْدُ لِلَّه.	(އަހަރެންގެ ހާލުވެސް) ރަނގަޅު. ޙަމްދުކުރަނީ الله އަށް.

މި މަޢުލޫމާތުތައް ނަގާފައި މިވަނީ "الْعَرَبِيَّةُ بَيْنَ يَدَيْكَ 1"މި ފޮތުންނެވެ.

الحِوَار 3 (ދެކެވޭ ވާހަކަ 3)

عَامِرُ	أَيْنَ أَبُوكَ يَا عُمَر؟	އޭ ޢުމަރެވެ. ކަލޭގެ ބައްޕަ ކޮބާ؟
عُمَر	هُوَ ذَهَبَ إِلَى السُّوقِ لِيَشْتَرِيَ السَّمَكَ.	ބައްޕަ ވީ މަސްގަންނަން ބާޒާރަށް ގޮސް.
عَامِرُ	أَيْنَ أُمُّكَ؟	ކަލޭގެ މަންމަ ކޮބާ؟
عُمَر	هِيَ تَغْسِلُ ثِيَابَنَا فِي الْحَمَّامِ.	މަންމަ ވީ އަހަރެމެންގެ ހެދުންތައް ދޮންނަން ފާޚާނާގަ.
عَامِرُ	أَيْنَ أُخْتُكَ الْكَبِيْرَةُ؟	ކަލޭގެ ދައްތަ ކޮބާ؟
عُمَر	هِيَ تَطْبَخُ طَعَامَنَا فِي الْمَطْبَخِ.	ދައްތަ ވީ އަހަރެމެންގެ ކާނާ ކައްކަން ބަދިގޭގަ.
عَامِرُ	أَيْنَ أَخُوكَ الصَّغِيْرُ؟	ކަލޭގެ ފިރިހެން ކޮއްކޮ ކޮބާ؟
عُمَر	هُوَ رَاحَ إِلَى الْمَدْرَسَةِ.	އޭނާ މަދަރުސާއަށް ހިނގައްޖެ.

މި މައުލޫމާތުތައް ތައްޔާރުކޮށްފައި މިވަނީ މަލިކް މޫސާފުޅު ލިޔުއްވި "الْإِيْقَاظُ فِي تَعْلِيمِ الْأَفَاظِ"މި ފޮތުގައިވާ ލިޔުމެއްގެ އަސްލަކަށް ބައެއް ބަދަލު ގެނެސްގެންނެވެ.

الحِوَار 4 (ދެކެވޭ ވާހަކަ 4)

عَلِي	إِلَى أَيْنَ تَذْهَبُ؟	ކަލޭ ދިޔަނީ ކޮން ތާކަށް؟
أَحْمَد	أَذْهَبُ إِلَى السُّوقِ.	އަހަރެން ދިޔަނީ ބާޒާރަށް.
عَلِي	مَاذَا تُرِيْدُ؟	ކަލޭ ބޭނުންވަނީ ކޮން ކަމެއް؟
أَحْمَد	أُرِيْدُ شِرَاءَ مِرْوَحَةٍ.	އަހަރެން ބޭނުމީ ފަންކާއެއް ގަންނަން.
عَلِي	أَنَا ذَاهِبٌ مَعَكَ.	އަހަރެން ކަލޭގާއެކު ދާނަން.
أَحْمَد	هَلُمَّ بِنَا.	އަވަހަށް ހިނގާ ދާން.
عَلِي	مَنْ هُوَ آتٍ خَلْفَنَا؟	އަހަރެމެންގެ ފަހަތުން އެހެރަ އަންނަނީ ކާކު؟
أَحْمَد	هُوَ ابْنُ عَمِّي خَالِدٌ	އެއީ އަހަރެންގެ ބޮޑުބޭބޭގެ ދަރި ޚާލިދު.

މި މަޢުލޫމާތުތައް ތައްޔާރުކޮށްފައި މިވަނީ މަތިން މޫސާޒުގު ލިޔުއްވި "الْإِيْقَاظُ فِي تَعْلِيمِ الْأَفَاظِ"ގި ފޮތުގައިވާ ލިޔުމުގެ އަސްލަށް ބަލައި ބަދަލު ގެނެސްގެންނެވެ.

الحِوَار 5 (ދެކެވޭ ވާހަކަ 5)

عَلِي	مَتَى تَسْتَيْقِظُ؟	ކަލޭ ހޭލަނީ ކޮންއިރަކު؟
أَحْمَد	أَسْتَيْقِظُ عِنْدَ الْفَجْرِ.	އަހަރެން ހޭލަނީ ފަތިރު.
عَلِي	أَيْنَ تُصَلِّي الْفَجْرَ؟	ކަލޭ ނަމާދުކުރަނީ ކޮންތާކު؟
أَحْمَد	أُصَلِّي الْفَجْرَ فِي الْمَسْجِدِ.	އަހަރެން ނަމާދުކުރަނީ މިސްކިތުގަ.
عَلِي	هَلْ تَنَامُ بَعْدَ الصَّلَاةِ	ނަމާދަށްފަހު ކަލޭ ނިދަންތަ؟
أَحْمَد	لَا. لَا أَنَامُ بَعْدَ الصَّلَاةِ.	ނޫން. ނަމާދަށްފަހު އަހަރެން ނުނިދަން.
عَلِي	مَاذَا تَفْعَلُ بَعْدَ الصَّلَاةِ.	ނަމާދަށްފަހު ކަލޭ ކީއްކުރަނީ؟
أَحْمَد	أَقْرَأُ الْقُرْآنَ.	އަހަރެން ޤުރްއާން ކިޔަވަނީ.
عَلِي	وَمَتَى تَذْهَبُ إِلَى الْمَدْرَسَةِ	ކަލޭ މަދަރުސާއަށް ދަނީ ކޮންއިރަކު؟
أَحْمَد	أَذْهَبُ السَّاعَةَ السَّبِعَةَ.	އަހަރެން ދަނީ ހަތެއް ޖަހާއިރު.
عَلِي	هَلْ تَذْهَبُ بِالسَّيَّارَةِ؟	ކަލޭ ދަނީ ކާރުގަތަ؟
أَحْمَد	لَا. أَذْهَبُ بِالْحَافِلَةِ.	ނޫން. އަހަރެން ދަނީ ބަހުގަ.

މި މަޢުލޫމާތު ނަގާފައި މިވަނީ "العربية بين يديك 1"ގެ ފޮތުންނެވެ.

الحِوَار 6 (ދެކެވޭ ވާހަކަ 6)

مُحَمَّد	السلام عليكم	السلام عليكم
الْمُدَرِّس	وعليكم السلام	وعليكم السلام
مُحَمَّد	كَيْفَ حَالُكَ يَا أُسْتَاذ؟ لَعَلَّكَ بِخَيْرٍ.	އުސްތާޛުގެ ހާލު ކިހިނެއްތޯ؟ އުއްމީދުކުރަން ރަނގަޅުވެދާނެކަމަށް.
الْمُدَرِّس	الْحَمْدُ لِلَّه. وَكَيْفَ حَالُكَ أَنْتَ يَا مُحَمَّد؟ أَنَا أُحِبُّكَ كَثِيْرًا. إِنَّكَ طَالِبٌ ذَكِيٌّ وَمُجْتَهِدٌ. أَمِنَ الْبَاكِسْتَانَ أنْتَ أَمْ مِنَ الْهِنْدِ؟	الله އަށް ޙަމްދުކުރަމު. މުޙައްމަދުގެ ހާލު ކިހިނެއްތަ؟ އަހަރެން މުޙައްމަދުދެކެ ވަރަށް ލޯބިވަން. ތިޔައީ ވިސްނުންތޫނު ހިއްވަރާއި މަސައްކަތްތެރި ކުއްޖެއް. ތިޔައީ ޕާކިސްތާނު ކުއްޖެއްތަ ނުވަތަ އިންޑިޔާ ކުއްޖެއްތަ؟
مُحَمَّد	إِنِّي مِنَ الْهِنْدِ.	އަހުގަނޑަކީ އިންޑިޔާ ކުއްޖެއް.
الْمُدَرِّس	إِنَّ سَاعَتَكَ جَمِيْلَةٌ. أَمِنَ الْيَابَانِ هِيَ؟	ކަލޭގެ ގަޑި ވަރަށް ރީތި. އޭއީ ޖަޕާނު ގަޑިއެއްތަ؟
مُحَمَّد	لَا. إِنَّهَا مِنَ الْهِنْدِ.	ނޫން. އޭއީ އިންޑިޔާ ގަޑިއެއް.
الْمُدَرِّس	أَغَالِيَةٌ هِيَ أَمْ رَخِيْصَةٌ؟	އަގު ބޮޑުތަ ނުވަތަ އަގު ހެޔޮތަ؟

مُحَمَّد	إِنَّهَا رَخِيْصَةٌ جِدًّا. إِنَّهَا بِمِائَةِ رُوبِيَّةٍ فَقَطْ.	އޭތި ވަރަށް އަގު ހެޔޮ. އޭތި (ގަތީ) ހަމައެކަނި ސަތޭކަ ރުޕީސްއަށް

މި މަޢުލޫމާތުތައް ތައްޔާރުކޮށްފައި މިވަނީ "دروس اللغة العربية لغير الناطقين بها 2"މި ފޮތުގައިވާ ލިޔުމެއްގެ އަސްލަން ބައެއް ބަދަލު ގެނެސްގެންނެވެ.

الحِوَار 7 (ދެކެވޭ ވާހަކަ 7)

مُحَمَّد	كَمْ أَخًا لَكَ؟	ކަލޭގެ ކިތައް އަޚުން ތިބޭތަ؟
مُوسَى	لِي ثَلَاثَةُ إِخْوَةٌ	އަހަރެންގެ ތިން އަޚުން ތިބޭ.
مُحَمَّد	أَطُلَّابٌ هُمْ؟	އެމީހުންނަކީ ކިޔަވާ ކުދިންތޯ؟
مُوسَى	لَا. إِنَّهُمْ تُجَّارٌ.	ނޫން. އެމީހުންނަކީ ވިޔަފާރިވެރިން.
مُحَمَّد	وَكَمْ أُخْتًا لَكَ؟	ކަލޭގެ ކިތައް އުޚުތުން ތިބޭތަ؟
مُوسَى	لِي أَرْبَعِ أَخَوَات.	އަހަރެންގެ ހަތަރު އުޚުތުން ތިބޭ.
مُحَمَّد	أَطَالِبَاتٌ هُنَّ؟	އެމީހުންނަކީ ކިޔަވާ ކުދިންތޯ؟
مُوسَى	لَا. إِنَّهُنَّ مُدَرِّسَاتٌ.	ނޫން. އެމީހުންނަކީ މުދައްރިސުން.

މި މަޢުލޫމާތުތައް ތައްޔާރުކޮށްފައި މިވަނީ "دروس اللغة العربية لغير الناطقين بها 2"މި ފޮތުގައިވާ ލިޔުމެއްގެ އަސްލަން ބައެއް ބަދަލު ގެނެސްގެންނެވެ.

الحِوَار 8 (ދެކެވޭ ވާހަކަ 8)

الْأُمُّ	هَذَا يَوْمُ الْعُطْلَةِ.	މިއަދަކީ ޗުއްޓީ ދުވަސް.
الْأَبُ	هَذَا يَوْمُ الْعَمَلِ.	މިއަދަކީ މަސައްކަތްކުރާ ދުވަސް.
الْأَبُ	مَاذَا سَتَفْعَلُ يَا طه؟	ޠާހާ ކުރާނީ ކޮންކަމެއް؟
طه	سَأَكْنُسُ غُرْفَةَ الْجُلُوسِ.	އަހަރެން ގެދޮރު ސާފުކުރާނަން.
الْأَبُ	وَمَاذَا سَتَفْعَلِيْنَ يَا فَاطِمَةُ؟	ފާޠިމާ ކުރާނީ ކޮންކަމެއް؟
فَاطِمَةُ	سَأَكْنُسُ غُرْفَةَ النَّوْمِ.	އަހަރެން ނިދާ ކޮޓަރި ސާފުކުރާނަން.
الْأَبُ	وَمَاذَا سَتَفْعَلُ يَا أَحْمَدُ؟	އަޙުމަދު ކުރާނީ ކޮންކަމެއް؟
أَحْمَدُ	سَأَغْسِلُ الْمَلَابِسَ.	އަހަރެން ހެދުންތައް ދޮންނާނަން.
الْأَبُ	وَمَاذَا سَتَفْعَلِيْنَ يَا لَطِيْفَة؟	ލަޠީފާ ކުރާނީ ކޮންކަމެއް؟
لَطِيْفَة	سَأَكْوِي الْمَلَابِسَ.	އަހަރެން ހެދުންތައް އިސްތިރިކުރާނަން.
الْجَدَّةُ	أَنَا سَأَغْسِلُ الأَطْبَاقَ.	އަހަރެން ތަށިތައް ދޮންނާނަން.
الْجَدُّ	وَأَنَا سَأَقْرَأُ الْقُرْآنَ.	އަހަރެން ޤުރްއާން ކިޔަވާނަން.

މި މަޢުލޫމާތު ނަގާފައި ވަނީ "العربية بين يديك 1"ގެ ފޮތުންނެވެ.

الحِوَار 9 (ދެކެވޭ ވާހަކަ 9)

مُحَمَّد	أَ مَرِيْضٌ أَنْتَ؟	ކަލޭ ބަލިތަ؟
مُوسَى	نَعَمْ. أَشْعُرُ بِآلَامٍ شَدِيْدَةٍ فِي الْمَعِدَةِ	އާނ! ބަނޑަށް ވަރަށްބޮޑަށް ތަދުވަމުން ވާތީ ދުއްވެނި.
مُحَمَّد	هَلْ ذَهَبْتَ إِلَى الطَّبِيبِ؟	ކަލޭ ޑޮކްޓަރަށް ދައްކަން ދިޔައިންތަ؟
مُوسَى	لَا. لَمْ أَذْهَبْ إِلَى الطَّبِيبِ وَلَمْ أَتَنَاوَلْ أَيَّ دَواء.	ނޫން. ޑޮކްޓަރަށް ދައްކާކަށް ނުދަން. އަދި އެއްވެސް ބޭހެއްވެސް ނުކަން.
مُحَمَّد	تَنَاوَلْ العَسَلَ. فِيهِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ.	މާމުއި ބޭއްވަލަ. އޭގައި މީސްތަކުންނަށް ޝިފާއެއް ވޭ.
مُوسَى	سَأَشْتَرِي الْعَسَلَ وأَتَنَاوَلُهُ، إِنْ شَاء الله.	އަހަރެން މާމުއި ގަންނާނަން އަދި އެ ބޭނަން إِنْ شَاء الله.
مُحَمَّد	شَفَاكَ الله.	الله ކަލެއަށް ޝިފާ ދެއްވާށި!

މި މަޢުލޫމާތުތައް ބަލައިގަތީ "العربية بين يديك 2"މި ފޮތުގައިވާ ޙިވާރުތަކުން އަސްލަކަށް ބަލައި ބަދަލު ގެނެސްގެންނެވެ.

المفرد والمثنى والجمع (އެކަކަށް ނަމާއި ދޭއި ނަމާއި ގިނަ ނަން)

الْإِسْمُ الْجَمْعُ (ގިނަ ނަން)	الْإِسْمُ الْمُثَنَّى (ދޭއި ނަން)	الْإِسْمُ الْمُفْرَدُ (އެކަކަށް ނަން)
أَجْدَادٌ	جَدَّانِ	جَدٌّ (ކާފައެއް)
جَدَّاتٌ	جَدَّتَانِ	جَدَّةٌ (މާމައެއް)
آباءٌ/ وَالِدُون	أَبَانِ/ وَالِدَانِ	أَبٌ / وَالِدٌ (ބައްޕައެއް)
أُمَّهَاتٌ/ وَالِدَاتٌ	أُمَّانِ/ وَالِدَتَانِ	أُمٌّ/ وَالِدَةٌ (މަންމައެއް)
أَبْنَاءٌ، بَنُونَ/ أَوْلَادٌ	اِبْنَانِ/ وَلَدَانِ	اِبْنٌ/ وَلَدٌ (ފ. ދަރިއެއް)
بَنَاتٌ	اِبْنَتَانِ/ بِنْتَانِ	اِبْنَةٌ/ بِنْتٌ (އ. ދަރިއެއް)
أَحْفَادٌ	حَفِيدَانِ	حَفِيْدٌ (ފ. ކާފަދަރިއެއް)
حَفِيدَاتٌ	حَفِيْدَتَانِ	حَفِيْدَةٌ (އ. ކާފަދަރިއެއް)
إِخْوَةٌ	أَخَانِ	أَخٌ (ބޭބެއެއް/ ފ. ކޮއްކޮއެއް)
أَخَوَاتٌ	أُخْتَانِ	أُخْتٌ (ދައްތައެއް/ އ. ކޮއްކޮއެއް)
أَعْمَامٌ	عَمَّانِ	عَمٌّ (ބައްޕަފަރާތު ބޮޑުބޭބެއެއް)
عَمَّاتٌ	عَمَّتَانِ	عَمَّةٌ (ބައްޕަފަރާތު ބޮޑުދައްތައެއް)
أَخْوَالٌ	خَالَانِ	خَالٌ (މަންމަފަރާތު ބޮޑުބޭބެއެއް)
خَالَاتٌ	خَالَتَانِ	خَالَةٌ (މަންމަފަރާތު ބޮޑުދައްތައެއް)

الْاِسْمُ الْجَمْعُ (ގިނަ ނަން)	الْاِسْمُ الْمُثَنَّى (ދެމި ނަން)	الْاِسْمُ الْمُفْرَدُ (އެކަކި ނަން)
رِجَالٌ	رَجُلَانِ	رَجُلٌ (ފިރިހެނެއް)
اِمْرَآتٌ/ نِسَاءٌ	اِمْرَأَتَانِ	اِمْرَأَةٌ (އަންހެނެއް)
طُلَّابٌ	طَالِبَانِ	طَالِبٌ (ފ. ދަރިވަރެއް)
طَالِبَاتٌ	طَالِبَتَانِ	طَالِبَةٌ (އ. ދަރިވަރެއް)
مُعَلِّمُونَ/ مُدَرِّسُونَ/ أَسَاتِذَةٌ	مُعَلِّمَانِ/ مُدَرِّسَانِ/ أُسْتَاذَانِ	مُعَلِّمٌ/ مُدَرِّسٌ/أُسْتَاذٌ (ފ. މުދައްރިސެއް)
مُعَلِّمَاتٌ/ مُدَرِّسَاتٌ/ أُسْتَاذَاتٌ	مُعَلِّمَتَانِ/ مُدَرِّسَتَانِ/ أُسْتَاذَتَانِ	مُعَلِّمَةٌ/ مُدَرِّسَةٌ/أُسْتَاذَةٌ (އ. މުދައްރިސެއް)
مَدَارِسُ	مَدْرَسَتَانِ	مَدْرَسَةٌ (މަދަރުސާއެއް)
مَكْتَبَاتٌ	مَكْتَبَتَانِ	مَكْتَبَةٌ (ލައިބްރަރީއެއް)
فُصُولٌ	فَصْلَانِ	فَصْلٌ (ކްލާހެއް)*
كُرَّاسَاتٌ	كُرَّاسَتَانِ	كُرَّاسَةٌ (ލިޔާ ފޮތެއް)
أَقْلَامٌ	قَلَمَانِ	قَلَمٌ (ގަލަމެއް)
كَرَاسِيٌّ	كُرْسِيَّانِ	كُرْسِيٌّ (ގޮނޑިއެއް)
كُتُبٌ	كِتَابَانِ	كِتَابٌ (ފޮތެއް)
مَسَاجِدُ	مَسْجِدَانِ	مَسْجِدٌ (މިސްކިތެއް)

* فَصْلُގެ އިތުރު މާނަތައްވެސް ހުރި.

الْإِسْمُ الْمُفْرَدُ (އެކަނި ނަން)	الْإِسْمُ الْمُثَنَّى (ދޭތި ނަން)	الْإِسْمُ الْجَمْعُ (ގިނަ ނަން)
أَسَدٌ (ސިންގާއެއް)	أَسَدَانِ	أُسُودٌ
فِيْلٌ (ފ. އެތެއް)	فِيْلَانِ	أَفْيَالٌ
فِيْلَةٌ (އ. އެތެއް)	فِيْلَتَانِ	فِيْلَاتٌ
أَرْنَبٌ (ފ. ދުސަވެއް)	أَرْنَبَانِ	أَرَانِبُ
أَرْنَبَةٌ (އ. ދުސަވެއް)	أَرْنَبَتَانِ	أَرْنَبَاتٌ
دَجَاجَةٌ (ކުކުޅެއް)	دَجَاجَتَانِ	دَجَاجَاتٌ
دِيْكٌ (ރާޑެއް)	دِيْكَانِ	دُيُوكٌ
كَلْبٌ (ފ. ކުއްތާއެއް)	كَلْبَانِ	كِلَابٌ
كَلْبَةٌ (އ. ކުއްތާއެއް)	كَلْبَتَانِ	كَلْبَاتٌ
حِمَارٌ (ފ. ހިމާރެއް)	حِمَارَانِ	حَمِيرٌ
طَائِرٌ (ދޫންޏެއް)	طَائِرَانِ	طُيُورٌ
طَائِرَةٌ (ދޫންޏެއް)*	طَائِرَتَانِ	طَائِرَاتٌ
قِطٌّ/ هِرٌّ (ފ. ބުޅަލެއް)	قِطَّانِ/ هِرَّانِ	قِطَطٌ/ هِرَرٌ
قِطَّةٌ/ هِرَّةٌ (ފ. ބުޅަލެއް)	قِطَّتَانِ/ هِرَّتَانِ	قِطَّاتٌ/ هِرَّاتٌ

* މަތިންދާބޯޓަށްވެސް طَائِرَةٌ މި ނަން ބޭނުންކުރޭ.

ބައެއް ޖުމުލަތައް

الْقَلَمُ مَكْسُورٌ	(ގަލަމް އޮތީ ބިންދިފައިވެއެވެ.)
الْبَابُ مَفْتُوحٌ	(ދޮރު ހުރީ ހުޅުވިފައިވެއެވެ.)
الْوَلَدُ جَالِسٌ	(ވ.ކުއްޖާ އިނީ އިށީނދެފައެވެ.)
الْمُدَرِّسُ وَاقِفٌ	(މުދައްރިސް ހުރީ ކޮޅަށެވެ.)
الْكِتَابُ جَدِيْدٌ	(ފޮތް އައުއެވެ.)
الْبَيْتُ قَرِيْبٌ وَالْمَسْجِدُ بَعِيْدٌ	(ގެ ކައިރިއެވެ. އަދި މިސްކިތް ދުރެވެ.)
الْمَوْزُ فَاكِهَةٌ	(ދޮންކެޔޮ މޭވާއެކެވެ.)
الْمَاءُ بَارِدٌ	(ފެން ފިންޏެވެ.)
الْحِمَارُ صَغِيْرٌ وَالْحِصَانُ كَبِيْرٌ	(ހިމާރު ކުޑައެވެ. އަދި އަސް ބޮޑެވެ.)
الْيَاقُوتُ جَوْهَرٌ	(ޔާގޫތަކީ ޖަވާހިރެކެވެ.)
الْحَجَرُ ثَقِيْلٌ وَالْوَرَقُ خَفِيْفٌ	(ހިލަ ބަރެވެ. އަދި ފަތް ލުޔެވެ.)
الْبَدْرُ مُنِيْرٌ	(ހަނދަކީ އަލިކުރާއެއްޗެކެވެ.)

މި މައުލޫމާތުތައް ނަގާފައި މިވަނީ "دُرُوسُ اللُّغَةُ الْعَرَبِيَّةُ لِغَيْرِ النَّاطِقِيْنَ بِهَا -1"މި ފޮތުންނާއި "الْإِيْقَاظُ فِي تَعْلِيمِ الْأَفَاظِ"މި ފޮތުންނެވެ.

ވ. ޢަރަބިބަހުން "وَلَدٌ" އަދި އ. ޢަރަބިބަހުން "أَسَدٌ"

العَامِلُ وَشُغْلُهُ މަސައްކަތްތެރިޔާއި އޭނާގެ މަސައްކަތް

الْبَدَّالُ يَبِيْعُ الْفَوَاكِهَ	ކަތަކެތި ވިއްކާމީހާ މޭވާތައް ވިއްކައެވެ.
الْبَزَّازُ يَبِيْعُ اللِّحَافَ	ފޮތި ވިއްކާމީހާ ރަޒާ ވިއްކައެވެ.
الْبَوَّابُ يَفْتَحُ الْبَابَ وَيُغْلِقُهُ	ދޮރުވާނު ދޮރު ހުޅުވާ އަދި ތަޅުޖަހައެވެ.
التِّلْمِيذُ يَقْرَأُ الْكِتَابَ	ދަރިވަރު ފޮތް ކިޔަވައެވެ.
الْجَرَادُ يَأْكُلُ الزَّرْعَ	ގޮއްޖުގަސިގި ގޮވާންދަނޑު ކައެވެ.
الْجُنُودُ يَحْرُسُونَ الْوَطَنَ	ސިފައިން ވަޠަން ރައްކާތެރިކޮށް ބަލަހައްޓައެވެ.
الْخَيَّاطُ يَخِيْطُ الْقَمِيْصَ	ފަހާމީހާ ގަމީސް ފަހައެވެ.
الدَّاءُ يُضْعِفُ الْأَبْدَانَ	ބަލި، ހަށިގަތް ނިކަމެތިކޮށް ވަރުދެރަކޮށްލައެވެ.
الرُّمَاةُ يَرْمُونَ النَّبَالَ	ދުނިއުކާމީހުން ދުނިފަތް އުކައެވެ.
السَّارِقُ يَسْرِقُ الْأُرُزَّ	ވައްކަންކުރާމީހާ، ހަނޑޫ ވަގަށްނަގައެވެ.
الصَّيَّادُ يَصِيْدُ السَّمَكَ	ކެއުޅުމީހާ މަސް ބާނައެވެ.
الظَّالِمُ يَظْلِمُ الضَّعِيْفَ	އަނިޔާވެރިޔާ ނިކަމެތިމީހާއަށް އަނިޔާކުރައެވެ.
الْكَاتِبُ يَكْتُبُ الْحُجَّةَ	ލިޔާމީހާ، ގޯތިގޯތީގެ ފަތް ލިޔެއެވެ.
الْبَخِيلُ يَجْمَعُ الْمَالَ	ދަހިމީހާ މުދަލު އެއްކުރައެވެ.
الْكَرِيْمُ يُعْطِي الْفُقَرَاءَ	ދީލަތިމީހާ ފަޤީރުންނަށް ތަކެތި ދެއެވެ.
الْوَاعِظُ يَنْصَحُ لِلْجُهَلَاءَ	ވަޢުޡު ބުނާމީހާ، ނުދަންނަ ޖާހިލުންނަށް ނަސޭހަތް ދެއެވެ.

މި މައުލޫމާތުތައް ނަގާފައި މިވަނީ މަލިކް މޫސާފުޅު ލިޔުއްވި "الْإِيْقَاظُ فِي تَعْلِيمِ الْأَفَاظِ"އިންނެވެ.

ނިންމުން

މި ފޮތުގައި ހިމެނުމަށް އަޅުގަނޑު ގަސްތުކުރި މިންވަރު ފުރިހަމަކުރުމުގެ ހެޔޮ ތައުފީޤު ދެއްވިކަމަށްޓަކައި ﷲއަށް ފަންފަޅުން ޙަމްދާއި ޝުކުރުކުރަމެވެ.

އަޅުގަނޑުގެ އުއްމީދަކީ ﷲގެ ހެޔޮ ތައުފީޤާއިއެކު އަވަސް މުސްތަޤުބަލެއްގައި މި ފޮތުގެ ހަތަރުވަނަ ބައި ވުޖޫދަށް ގެނައުމެވެ. އަދި މި ފުރުސަތުގައި މިފަދަ ފޮތްތަށް ތައްޔާރުކުރުމަށް އަޅުގަނޑަށް ހިތްވަރުދީ އެންމެހާ އަޚުންނާއި އުޚްތުންނަށް ޚާއްސަ ޝުކުރެއް ދަންނަވަމެވެ.

ދުޢާއަކީ މި ފޮތުގެ ބޭނުންހިފާ ކޮންމެ އަޚަކާއި އުޚްތަކަށްވެސް މި ފޮތުން އެކަށީގެންވާ ފުރިހަމަ ފައިދާއެއް ހާސިލުވާނެ ގޮތް މާތް ﷲ މިންވަރުކޮށްދެއްވުމެވެ. އާމީން...

١٦ ޝަޢްބާން ١٤٣٦

01 އޮގަސްޓް 2015

-ހާޝިމް މޫސާ-